

Výroční zpráva Národní muzeum 2004

Úvodní slovo generálního ředitele

- I. Organizace
- I. Objekty Národního muzea v roce 2004
- I. Sbírkotvorná činnost
- I. Prezentační činnost
- I. Národní muzeum otevírající se veřejnosti
- I. Edice Národního muzea a výběr z publikací
- I. Hospodaření Národního muzea
- I. Organizační struktura k 31. 12. 2004
- I. Výhled 2005
- I. Příloha č. 1, Vědecké úkoly Národního muzea 2004
- I. Příloha č. 2, Rozvaha (balance)

Vážené dámy a pánové, příznivci Národního muzea,

když jsem zhruba před rokem touto dobou hodnotil rok 2003 v Národním muzeu, konstatoval jsem, že tento rok byl obdobím, během kterého si Národní muzeum pořizovalo a připravovalo kvalitní nástroje pro svou práci a lepší fungování. Rok 2004 byl tedy logicky rokem, kdy jsme tyto nástroje začali používat a budovat s nimi novou tvář i prosperitu naší instituce. Pochopitelně, občas se nám některý z těchto nástrojů zlomil, občas jsme použili na práci nástroj špatný, někdy menší, někdy větší. To se ovšem občas při práci stane.

Jak se tedy rok 2004 v Národním muzeu vydařil? Začnu tím, co snad není nejdůležitější, ale bez čeho se neobejdeme – finanční prostředky. Nad tímto tématem většinou muzejní ředitelé začínají chmuřit čelo, v horším případě přímo hořekovat. Mým úmyslem však není začínat tento text nepříjemnými věcmi. Naopak, mohu konstatovat, že hospodaření naší instituce dopadlo v roce 2004 velice dobře, Národní muzeum skončilo se zlepšeným hospodářským výsledkem. Konkrétní čísla najdete ve výroční zprávě. K tomuto výsledku nám napomohla změna výstavní politiky, která přilákala téměř o 100 000 návštěvníků více, než v roce 2003, což se pochopitelně pozitivně odrazilo na našich tržbách. Dále potom zlepšená marketingová práce a v neposlední řadě též pečlivě a s rozvahou vedená hospodářská politika. Z tohoto hlediska tedy můžeme být spokojeni a snažit se, aby i rok 2005 byl stejně úspěšný.

Když se zmiňuji o finanční situaci, nemohu pominout otázku platů a jejich výše v Národním muzeu. Rok 2004 byl prvním rokem, kdy začal být uplatňován nový 16. třídní platový systém. Národní muzeum se na něj v předchozích letech velice pečlivě připravovalo a naším základním cílem bylo především napravit špatné a podhodnocené platové zařazení většiny našich odborných pracovníků, které jsme si nesli jako tíživé dědictví z minulosti. Dobrá příprava přinesla úspěchy a od roku 2004 jsou odborní pracovníci Národního muzea zařazení mnohem lépe, přičemž s pomocí Ministerstva kultury ČR se podařilo získat finanční prostředky i na pokrytí tohoto celkem značného nárůstu. Národní muzeum již tedy není v této oblasti popelkou mezi popelkami a v mezích možností došlo ke zlepšení. Ovšem důvod k velkým oslavám a usínání na vavřínech tu v žádném případě není, jelikož platová situace provozních a správních profesí se nijak výrazně nezlepšila. Nadále též trvá

situace, kdy odměňování dobré práce osobním ohodnocením zůstává utopíí a platy muzejních pracovníků nadále zaostávají za celostátním průměrem.

Naše činnost a práce se však v roce 2004 netočila pouze kolem financí, ačkoliv jejich dostatek či nedostatek má bezpochyby zásadní vliv na naše výsledky. Stejně jako v minulých letech pokračovaly reformy očím veřejnosti skryté, tedy především práce na revizi sbírky a zpracování sbírkotvorné strategie. Zároveň začala práce na vývoji zcela nového databázového systému správy sbírky. Jak již bylo řečeno, jsou to věci veřejnosti skryté, ovšem nadmíru důležité, protože sbírka je základ každého muzea. Pokračovala též postupná obměna vedoucích pracovníků, a to jak na úrovni ředitelů odborů, tak na úrovni vedoucích oddělení. Začaly práce na projektu Lidé pro Evropu, který má být prvním krokem k digitalizaci a „virtualizaci“ našich sbírek. Vytvořili jsme pro naši instituci jednotný grafický design, který má být nenápadný, ale zároveň má jasně spojovat všechny součásti Národního muzea, při zachování jejich různorodosti a pestrosti. Na základě povodňových zkušeností byla dokončena tvorba nových krizových a evakuačních plánů.

Těžko se z mé pozice hodnotí vnímání Národního muzea veřejností. Také v roce 2004 jsme se v duchu naší dlouhodobé koncepce snažili co nejvíce otevírat veřejnosti. V našem úsilí jsme šli dokonce tak daleko, že jsme měli otevřeno i v noci, když se v červnu NM stalo iniciátorem první Pražské muzejní noci a jedním z jejích hlavních organizátorů. Tisíce návštěvníků, kteří v tento netypický čas proudily do muzeí, nás velice mile překvapily. Jako náš stěžejní výstavní titul v tomto roce jsme připravili výstavu s názvem Fotbal! – 70. let od římského finále a tak otevřeli hlavní budovu NM fenoménu sportu. Na sklonku roku jsme pak otevřeli novou budovu Českého muzea hudby a v ní po letech nejen expozici věnovanou hudbě, ale též badatelnu, knihovnu a prostory pro pořádání koncertů. Skutečnost, že do našich expozic a výstav chodí čím dál více návštěvníků, nám dává dobrý pocit, že jsme se v naší práci vydali správným směrem.

Stejně jako v minulém roce se nám i v roce 2004 podařilo splnit drtivou většinu úkolů, které jsme si sami stanovili. Co se nám tedy vlastně nepodařilo? Především vytvořit a schválit koncepci vědecké činnosti v Národním muzeu a na ni navazující záležitosti jako je reforma ediční politiky či vnitřní systém hodnocení vědecké a výzkumné práce. Důvodem v žádném případě nebyl nezáměr o tuto problematiku. Národní muzeum se věci velice intenzívně věnovalo, vedlo interní

debaty a připravovalo koncepci. Ovšem najít definici pro „muzejní vědu“ v 21. století a shodnout se na základních cílech v tak mnohooborové instituci, jako je Národní muzeum, se ukázalo jako velmi složitý úkol. Neznamená to ovšem, že by se v Národním muzeu v roce 2004 vědecky nepracovalo a nedosahovalo dobrých výsledků, naopak. Naše snažení pramení z přesvědčení, že by to šlo lépe, organizovaněji a především efektivněji. Dořešení otázky „Jak?“ tedy necháváme na rok 2005.

Dalším úkolem, který jsme si dali a v roce 2005 nesplnili, bylo vytvoření a spuštění nových internetových stránek. Při jejich tvorbě jsme si postupně začali uvědomovat jak ohromný je to úkol, pokud tyto stránky nemají být jen jednoduchou prezentací „firmy“, ale zdrojem kvalitních informací o sbírkách, výstavách, vědě, knihovně, muzejních akcích, atd. I na tento úkol jsme si tedy dali více času a přesunuli ho do roku 2005.

Mé líčení toho, co se nepovedlo, však v žádném případě nemá mít smutný či negativní tón. Národní muzeum si již třetím rokem samo dává závazné úkoly a tyto úkoly pak velmi kriticky bilancuje. Když se nám něco nepovede, ptáme se proč a zkusíme to znovu a lépe. Učíme se znát sami sebe, využívat co nejlépe naši kapacitu, být co nejvíce užiteční, protože kdo se jenom chválí, zakrní. Pokud mám tedy říci, zda bylo Národní muzeum v roce 2005 úspěšné, řeknu jednoznačně ano! Pokud ovšem mám říci, zda jsem zcela spokojen, řeknu ne. Stále mám v sobě tu vnitřní netrpělivost, stále mám na stole řadu projektů, které čekají na svůj čas. I po několika letech ředitelování vidím mnoho věcí, které by Národní muzeum mělo a umí dělat lépe než dělá. Jenom doufám, že moji spolupracovníci budou mít i nadále trpělivost s mou netrpělivostí, protože Národní muzeum není „ono“, Národní muzeum jsme „my“.

Těším se na shledanou v Národním muzeu, Váš

Michal Lukeš

I. Organizace

Rok 2004 byl pro Národní muzeum především rokem prvních zřetelnějších výsledků strukturálních změn, aplikace nového přístupu k veřejnosti i vnitřních norem, včetně organizační změny z roku 2003. Nový výstavní přístup se nejmarkantněji projevil ve velkých projektech krátkodobých výstav. V roce 2003 byla otevřena výstava Voda a život, která zaznamenala v roce 2004 zcela mimořádný návštěvnický úspěch. Na ni navazoval v hlavní budově výstavní projekt Fotbal! 1934 - 2004 a dalším mimořádným projektem byla výstava Abúsír v Náprstkově muzeu, která seznamovala veřejnost s prací a výsledky našich egyptologů. Z dalších mimořádných akcí je třeba připomenout první Pražskou muzejní noc, kterou Národní muzeum zorganizovalo v červnu 2004 společně s Dopravním podnikem hlavního města Prahy, a.s., Asociací muzeí a galerií ČR a dalšími pražskými muzei. V roce 2004 došlo také k otevření nové stálé expozice Českého muzea hudby v Karmelitské ulici. Expozice „Člověk-nástroj-hudba“ je po mnoha letech první novou stálou expozicí Národního muzea. V roce 2004 pokračovala intenzivní práce na revizi sbírky Národního muzea, která byla tentokrát ještě posílena o systém vnitřní kontroly. Došlo k rozvoji informačních technologií, především v oblasti přístupu pracovišť k internetu a zpřístupnění další části katalogu Knihovny Národního muzea. V oblasti informačních technologií zaznamenalo Národní muzeum dva velké úspěchy. Získalo grant Evropské komise z programu CULTURE 2000 na projekt digitalizace a prezentace kulturního dědictví „People for Europe“. Dále získalo Národní muzeum v kooperaci s firmou Astec, s.r.o. grant AV ČR z programu Informační společnost na vývoj evidenčního systému muzejních sbírek. Dokončovalo se napravování škod způsobených povodněmi 2002 a na základě zkušeností pracovalo muzeum systematicky na dokončení nových krizových plánů instituce. Národní muzeum také pokračovalo ve významných stavebních akcích. Pokračovaly přípravy na vybudování stálé národopisné expozice v letohrádku Kinských, kde se připravuje slavnostní otevření v roce 2005. Jak už bylo výše zmíněno, byla otevřena i budova Českého muzea hudby v Karmelitské ulici. Byl též vypracován projekt na rekonstrukci a rehabilitaci Národní kulturní památky – Národního památníku na Vítkově. Od 1. 1. 2004 začalo muzeum fungovat v šestnácti třídím tarifním systému a ve srovnání s předchozím systémem se

výrazně zvýšilo ohodnocení odborných pracovníků. V roce 2004 se pokračovalo v aktivitách ohledně klíčové akce Národního muzea ve 21. století, kterou by měla být rekonstrukce hlavní budovy muzea na Václavském náměstí. Byl připraven investiční záměr, který byl v komunikaci s Ministerstvem kultury a Ministerstvem financí připraven k dalšímu jednání na nejvyšší vládní úrovni. Pro rozvoj a výhled muzea je zásadní Dlouhodobá koncepce rozvoje, která byla připravena a zveřejněna v polovině roku 2004. V personálních otázkách došlo v roce 2004 k několika zásadním změnám. V roce 2004 došlo k výměně na postu ředitelky Knihovny Národního muzea a ve vedení Českého muzea hudby, především v Historickém muzeu probíhaly výměny na postech vedoucích oddělení a k 31. 12. 2004 došlo k výměně vědeckého tajemníka.

Rada Národního muzea, k 31. 12. 2004

PhDr. Vojtěch Balík

Mgr. Michal Beneš, CSc.

Doc. RNDr. Jan H. Bernard, CSc.

Doc. PhDr. Rudolf Chmel, DrSc.

Doc. RNDr. Helena Illnerová, DrSc.

Ing. Václav Kasík

Dr. Radslav Kinský

PhDr. Helena Koenigsmarková

Prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc.

Doc. PhDr. Václav Ledvinka, DrSc.

Mgr. Radko Martínek

Doc. JUDr. Petr Pithart, CSc.

Doc. PhDr. Vilém Prečan, CSc.

Doc. PhDr. Vít Vlnas

Mgr. Jaroslav Vocelka

Ing. Vlastimil Vykydal

Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc.

PhDr. Zdeněk Zahradník

Vědecká rada Národního muzea, kč 31. 12. 2004

Humanitní sekce

PhDr. Anežka Baďurová

PhDr. Mikuláš Bek, PhD.

Doc. PhDr. Josef Kandert, CSc.

Doc. PhDr. Jiří Kropáček, CSc.

PhDr. Jarmila Kučerová

PhDr. Jiřina Langhammerová

Doc. PhDr. Olga Lomová

PhDr. Olga Mojžíšová

Prof. PhDr. Evžen Neustupný, CSc.

PhDr. Karel Sosna

PhDr. Eduard Šimek, CSc.

Prof. PhDr. Miroslav Verner, DrSc.

Prof. PhDr. Ivan Vojtěch

Přírodovědecká sekce

RNDr. Svatopluk Bílý, CSc.

Doc. RNDr. Martin Braniš, CSc.

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

RNDr. Martina Réblová, PhD.

Mgr. Jiří Sejkora, PhD.

RNDr. Jan Štěpánek

Prof. RNDr. Karel Šťastný

RNDr. Petr Velemínský, PhD.

I. Objekty Národního muzea

Národní muzeum má ve své správě velké množství objektů, u kterých se snaží o ožívání významnými kulturními akcemi a výstavními projekty. Některé z nich musí logicky procházet průběžnou či generální rekonstrukcí, u dalších se v roce 2004 profilovala náplň jejich fungování.

Hlavní budova Národního muzea

Prioritou nadále zůstává rekonstrukce centrální budovy muzea. Byl vypracován investiční záměr generální rekonstrukce a ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR proběhla jednání s Ministerstvem financí ČR a Úřadem vlády ČR. Hlavní budova se v květnu 2004 stala podruhé hostitelem předávání cen Ministerstva kultury ČR a Asociace muzeí a galerií „Gloria musaealis“. Přelomovým projektem se v roce 2004 stalo otevření výstavy Fotbal! 1934 - 2004. Bohužel, havarijní stav hlavní budovy mnohokrát ovlivnil její fungování a úroveň poskytování služeb veřejnosti.

Budova Českého muzea hudby v Karmelitské ulici

V roce 2004 se podařilo kolaudovat druhou etapu rekonstrukci budovy, a to včetně expozičních prostor prvního patra, kde byla v listopadu 2004 otevřena zcela nová expozice Českého muzea hudby. České muzeum hudby začalo žít ve své nové budově, včetně služeb veřejnosti, tj. badatelný a prvních významných kulturních akcí jako byl koncert v rámci Pražského jara či předávání cen ministra kultury.

Letohrádek Kinských

Kolaudovaná budova je připravena na otevření stálé expozice, která se v souvislosti s uvolněním finančních prostředků otevře na podzim roku 2005. V roce 2004 byl kompletně připraven projekt stálé expozice a zahájeny práce na její přípravě a realizaci.

Národní kulturní památka Národní Památník na Vítkově

V Národním Památníku pokračovaly v roce 2004 velmi úspěšné prohlídky ve spolupráci s Pražskou informační službou za velkého zájmu veřejnosti. Pokračovalo se v pořádání kulturních akcí. V roce 2004 byl připraven projekt rekonstrukce, včetně první verze libreta budoucí stálé expozice s pracovním názvem „Křižovatky české a československé státnosti – ideje a idealisté“. Rekonstrukce a rehabilitace Památníku je limitována rokem 2009.

Zámek Liběchov

Povodeň 2002 jednoznačně postavila jako prioritu obnovu zámku. V roce 2004 probíhaly práce na zajištění nástěnných maleb. V roce 2004 bylo však Národní muzeum postaveno restitučním rozhodnutím před zcela jiný problém, a to skutečnost, že část liběchovského areálu byla restituována a v dalších měsících se jednalo o předání dědicům restituenta.

Horní Počernice

V širší míře pokračovalo stěhování Přírodovědeckého muzea. Plány na vybudování záložních krizových skladů, které byly připraveny v roce 2003, byly posunuty vzhledem k nutnosti využití vnitřních zdrojů k částečnému dofinancování Českého muzea hudby v Karmelitské ulici. Z hlediska Dlouhodobé koncepce Národního muzea se v areálu Horních Počernic počítá s vybudováním dalšího objektu centrálních depozitářů.

Terezín I. – II.

Pokračovaly práce na rekonstrukci následků povodní 2002. Byl připraven harmonogram stěhování sbírek do objektů Terezína II., který logicky závisí na postupu stavebních úprav. Stavební práce zde byly limitovány finančními prostředky a týkaly se jen drobnějších úprav.

Zámek Vrchotovy Janovice

V areálu Vrchotových Janovic pokračovala rekonstrukce parku, proběhlo několik mezinárodních akcí s rakouskými a německými partnery. Národní muzeum pracovalo na projektové dokumentaci nutné pro zahájení rekonstrukce zámku. Před Národním muzeem stojí nyní zásadní rekonstrukce objektu zámku, která se odehraje v letech 2005/2006.

III. Sbírkotvorná činnost

Práci se sbírkou Národního muzea v roce 2004 je třeba rozdělit do tří základních oblastí. Předně pokračovala druhým rokem revize sbírky Národního muzea na základě příkazu generálního ředitele o průběhu inventarizace sbírky. Přestože je postup revize nastaven v zákonných limitech, výsledky za rok 2004 přesvědčily o problematičnosti povinnosti inventarizovat celou sbírku do 15 let. Zejména velké fondy Přírodovědeckého muzea budou mnohem náročnější na celkovou revizi. Naplánovaná revize sbírky byla v roce 2004 splněna na pouhých 96 %, přičemž nízká čísla fondů Přírodovědeckého muzea byla vyrovnána ostatními podsbírkami s méně problematickými fondy.

Druhou oblastí je pokračování v nápravě škod způsobených povodní. Zde probíhalo restaurování předmětů Historického muzea, Náprstkova muzea, Českého muzea hudby a díky lichtenštejnskému grantu proběhla druhá fáze záchrany zasažených tisků z fondů Knihovny Národního muzea. Následky povodní na sbírkových předmětech byly z velké části odstraněny během roku 2004. Závěrečná fáze pro většinu zbývajících sbírek, zejména z Českého muzea hudby a Historického muzea, proběhne v roce 2005. Zásadní byla a je v tomto ohledu finanční pomoc z programů Ministerstva kultury ČR.

Třetí oblastí je výhled práce se sbírkou Národního muzea. Do 30. 6. 2004 byly zpracovány a zveřejněny sbírkotvorné strategie všech odborných odborů Národního muzea, jakož i Národního muzea jako celku. Kromě otázek akvizičních priorit je kladen důraz především na vhodné uložení sbírek a otázky deakcese sbírky. V roce 2004 pokračovala analýza sledování klimatu v depozitářích Národního muzea. Je to pokračování dlouhodobého procesu zajištění ideálních podmínek

v depozitářích NM. V roce 2004 byly připraveny podklady pro analýzu uložení sbírek, která by měla proběhnout v první polovině roku 2005.

Národní muzeum mělo k 31. 12. 2004 ve své správě 3,205.738 evidenčních čísel sbírkových předmětů. Přesný počet konkrétních předmětů pod těmito čísly bude možné definovat až na základě revize, v každém případě se stále pohybujeme v číslech nad 20 milionů jednotlivin.

Podsírky Národního muzea a jejich rozsah k 31. 12. 2004

1. antropologická	15794
2. archeologická	358262
3. asijské odd. NpM	48739
4. botanická	24559
5. časopisy	125
6. doklady k vývoji knižní kultury	89241
7. entomologická	31421
8. etnografická	134487
9. etnografie NpM	35606
10. fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	2523
11. geologická	3752
12. historická	191779
13. knihovna NpM	1900
14. knihy	21737
15. mineralogická	91574
16. mykologická	268361

17. negativy a diapositivy	25678
18. numismatika NpM	15878
19. numismatická	638681
20. paleontologická	136967
21. petrografická	24665
22. písemnosti a tisky	25113
23. pravěk/starověk NpM	11388
24. sbírka broušených drahých kamenů	4798
25. sbírka divadlo	493329
26. sbírka hudebněhistorického odd. ČMH	206091
27. sbírka hudebních nástrojů ČMH	2584
28. sbírka meteoritů	496
29. sbírka Muzea Antonína Dvořáka	7890
30. sbírka Muzea Bedřicha Smetany	32575
31. sbírka novodobých českých dějin HM	17545
32. sbírka odd. klasické archeologie HM	7388
33. sbírka odd. tělesné výchovy a sportu HM	135949
34. sbírka tektitů	13688
35. zoologická	85175

Akviziční činnost

Na akvizice vynaložilo Národní muzeum v roce 2004 celkem 497.609,- Kč z vlastních zdrojů, z účelových prostředků 6.452.000,- Kč. Celkem šlo tedy o

6,949.609,- Kč, což představuje oproti roku 2003 nárůst o téměř 700.000,- Kč, především díky podpoře Ministerstva kultury z programu ISO.

Přírodovědecké muzeum

Sbírký Přírodovědeckého muzea byly obohaceny jak vlastními nákupy, dary, sběry, tak nákupy podpořenými Ministerstvem kultury ČR. Z nejzajímavějších uvádíme 6 kusů zbytků rostlin *Lepidodendron* a jedna vrstevní plocha se zachovalými ichnofosiliemi z lokality Žacléř, trilobiti z ordoviku Portugalska, trilobiti z kambria a devonu USA, proterozoické stromatolity ze západních Čech a dva neúplné karapaxy *Ceraticaris* ze svrchního siluru Barrandienu z paleontologického oddělení. Dále vzácné a kritické druhy makromycetů z NP Šumava, České Švýcarsko, rezervací Chynínské buky a Jelení vrch, vzácné druhy juncikolních a dryadikolních hub z hercynských, sudetských a karpatských pohoří, lišejníky a lichenikolní houby z Bavorska, Estonska, Karélie, v ČR z CHKO Křivoklátsko, CHKO Moravský kras, CHKO Jizerské hory, Rychlebské hory a z Prahy. Botanické oddělení získalo nákupem další část Pilousova herbáře mechorostů, obsahujícího cenné doklady nejen z území republiky, ale i získané výměnou z různých částí světa, dále herbářové položky (600) vyšších rostlin ze Sýrie a Turecka či herbář kaktusů A.V. Friče. Entomologické oddělení získalo do svých sbírek mimo jiné srovnávací kolekci sklípkanů z prostředků ISO Ministerstva kultury ČR, přičemž ovšem převažovaly dary a vlastní sběry. Pro zoologické oddělení bylo vítaným přírůstkem mládě slona indického – dar města Ústí nad Labem.

Historické muzeum

Mezi nejvýznamnější akvizice Historického muzea patřily v oddělení starších českých dějin obrazy Františka Kupky, kachel s českým lvem, portrét Josefa Resslera, soubor měšťanských textilií, album fotografií z majetku Sidonie Nádherné, numismatické oddělení získalo díky programu ISO MK ČR šlikovské tolary nejstaršího typu ražby z počátku 16. století, dále dva denáry Boleslava II či nové pamětní mince a medaile věnované Českou národní bankou. Z programu ISO byly podpořeny i nákupy pro divadelní oddělení, konkrétně loutka Přemysla Oráče od Jiřího Trnky a

unikátní sbírka cirkusových plakátů. Oddělení tělesné výchovy a sportu získalo díky spolupráci s olympijským výborem kompletní oblečení českých olympioniků z OH v Aténách 2004 a díky výstavě Fotbal! 1934 – 2004 četné materiály z činnosti českých fotbalových klubů. Jedním z největších nákupů Historického muzea byla pak poslední část sbírky A.Zemana, celkem 79 kusů plastik, řecké keramiky a terakoty.

Náprstkovo muzeum

K nejvýznamnějším nákupům, uskutečněným díky programu ISO MK ČR, patří získání dvou miniatur, pocházejících z poslední čtvrtiny 18. stol. ze západní Indie, z oblasti Mévára v dnešním státě Rádžasthán. Také nákup pergamenových loutek k tureckému stínovému divadlu je mimořádně vítanou akvizicí; soubor 44 loutek tvoří reprezentativní ukázkou lidských typů, vystupujících v lidových vyprávěních. Velmi hodnotnou akvizicí čínské kolekce byl nákup sbírky sinologa A. Paláta: zahrnuje u nás ojedinělý soubor tradičních ženských ozdob ze Sin-ťiangu a Tibetu, doklady kaligrafie ve vývojové linii od 2. po 18. stol., tradiční tušové malby i díla 20. století, pozoruhodné ukázky tradičních řemesel, lamaistické thanksy. Koupí sbírky MUDr. A. Kolka získalo muzeum první systematicky vytvořenou kolekci vietnamské provenience, především lidového dřevorezu. V přehledu cenných nákupů nelze pominout hlavu Buddhy ze 13. – 14. stol. n.l. nebo soubor drobné mezopotámské a starosyrské plastiky ze 3. – 1. tis. př.n.l. Také soubor vzácných islámských mincí, zakoupený z prostředků ISO a sponzorského příspěvku od Antonína Endrycha, je svým charakterem bezprecedentní. Z darů je nutné zmínit dar dr. V. Piskáčka, který obohatil především africkou sbírku Národního muzea. Dále je třeba počítat mimořádným přírůstkům autentické textilie od kmenů z východní Indie ze státu Manipúr, které původní majitelka sebrala v terénu v polovině 20. století. Mongolská sbírka P. Pouchy, kterou NpM získalo částečně koupí, ale většinou darem, zahrnuje významné doklady tradiční kultury a dokumentuje osudy buddhistické tvorby ve 20. stol. v Mongolsku. Dobře dokládá i čínské lidové umění z poloviny 20. stol. Pozoruhodný je rovněž dar 14 obrazů kultovního významu vytvořených mexickými Huicholy přízí, jež v celoživotním úsilí shromáždil badatel Čestmír Krátký.

České muzeum hudby

Nákupem byly získány tyto zvláště významné sbírkové předměty: Josef Suk: Meditace na chorál ke sv. Václavu, partitura, autograf, dále Karel Boleslav Jirák: Symfonie č. 2, partitura, autograf, dále pozůstalost po F. Hantákovi, resp. její první část. Mezi nejvýznamnější dary patří materiály z pozůstalosti K. B. Jiráka či pozůstalost po Františku Píchovi, především notové autografy. V případě přírůstků Muzea Antonína Dvořáka lze za mimořádný počin považovat vydání 1.verze Dvořákova díla Stabat mater, považovaného do nedávna za skicu (dar Ed. Bärenreiter, Praha), jehož originál je dosud v soukromých rukou, za zmínku stojí také úprava Sonatiny op.100 pro kontrabas a klavír (vyd. Lucas Drew, USA).

Knihovna Národního muzea

Doplňování sbírek KNM se orientovalo především na posbírku Doklady k dějinám knižní kultury (exlibris, štočky a knižní ilustrace, celkem 5996 sbírkových předmětů.

Odborná knihovna získala celkem 7554 svazků přírůstků knih a časopisů nákupem, darem i výměnou za publikace Národního muzea. Výměna vědeckých publikací probíhala s 880ti institucemi (832 zahraničních, 43 domácích) v 60ti zemích celého světa. Odesláno bylo 6604 publikací (v hodnotě 521.096 Kč) a získáno 2296 publikací (v hodnotě 754.460Kč).

Povinným výtiskem periodik bylo získáno 3644 svazků novin a časopisů.

Oddělení zámeckých knihoven převzalo do odborné správy historický fond památkového objektu Plasy – 394 svazků.

Odborné zpracování sbírky

V roce 2004 se pokračovalo v revizi sbírky, která je zajišťována díky plánům a uskutečňování inventarizace dle zákona č. 122/2000 Sb. Zároveň se pokračovalo v nastavování režimu správy sbírky Národního muzea. Byly dokončeny vnitřní normy pro správu sbírky a vydáním Statutu a jednacího řádu Poradního pro sbírkotvornou činnost byl připraven nový režim správy sbírky Národního muzea. Proběhly kontroly MK ČR na správu sbírky, jakož i první vnitřní kontrola dle režimu

správy sbírky. Ohledně správy sbírky došlo po vnitřní diskusi ke shodě připravit pro Národní muzeum nový a komplexní databázový systém oslovením vnějšího konkrétního subjektu. Podařilo se nakonec získat grant AV ČR z programu Informační společnost na vývoj evidenčního systému muzejních sbírek. Projekt je uskutečňován v kooperaci s komerční firmou Astec, s.r.o. V roce 2004 proběhly analytické práce a vytvoření obecné nadstavby databáze, na konci roku 2005 se předpokládají první pilotní verze. Zároveň byl získán grant Evropské komise z programu CULTURE 2000 na projekt s názvem „People for Europe“, kterým Národní muzeum nastartovalo ve spolupráci se slovenskými a italskými partnery modelový přístup k digitalizaci a prezentaci kulturního dědictví v 21. století. V Knihovně NM bylo dokončeno elektronické zpřístupnění všech listkových knižních katalogů knihovny, naskenované katalogizační lístky jsou vystaveny na internetu.

Pokračovalo zpracování nových přírůstků knihovny a literatury pro odborná oddělení NM v integrovaném automatizovaném knihovnickém systému KpWin. Jedná se o další etapu dlouhodobého záměru automatizace KNM, jehož cílem je vybudovat moderní elektronické katalogy s více hlediskovým přístupem k fondům. Z prostředků získaných v programu VISK pokračovala digitalizace rukopisů a unikátních starých tisků, v systému Manuscriptorium bylo zpřístupněno dalších 13 středověkých rukopisů a 14 vzácných tisků. Z fondu historických novin bylo zdigitalizováno 7 svazků a zpřístupněno v elektronické podobě ve studovnách knihovny. Kromě běžné vazby novin a časopisů bylo s podporou programu ISO převázáno 88 svazků historických časopisů. Pokračovalo restaurování knih z fondů zámeckých knihoven poškozených v r. 2002 povodní v Terezíně. Všechny zaplavené knihy jsou již rozmrazeny, usušeny, dezinfikovány a provizorně uloženy v Terezíně. Práce byly podpořeny darem Liechtenštejnského knížectví, podpora bude pokračovat i v příštím roce.

	Inventarizace	Konzervace, preparace a restaurování
Historické muzeum	129.510	16 958
Přírodovědecké muzeum	19.819	27 991
Náprstkovo muzeum	26.407	1 806
České muzeum hudby	29.328	430
Knihovna NM	7.452	156
CELKEM	212.516	47 341

Knižní revize podle knihovnického zákona: 64 869 svazků.

Oddělení zámeckých knihoven: revize celkem 53952 svazků, z toho katalogizace 7689 svazků.

Depozitární prostory

Přírodovědecké muzeum

Podsírky mineralogicko-petrologického oddělení: Z depozitářů v Hlavní budově NM přestěhováno 718 velkoformátových ukázek (minerálů), 600 typizovaných dřevěných beden (minerály v systematické i chronologické evidenci + doprovodná dokumentace) a 151 beden hornin v systematické evidenci do příslušných depozitářů v H. Počernicích. Pro rozměrné ukázky byly zhotoveny regály (30ks) pro jejich uložení v H Počernicích.

Podsírka paleontologická: Odstěhováno 327 beden z depozitáře č. 8 a dále došlo k vybavení kompaktní v Horních Počernicích první zásilkou 1 000 zásuvek a byla zřízena laboratoř preparace v HP.

Podsírka mykologická: Z Hlavní budovy NM do Horních Počernic bylo přestěhováno celkem 276 balíků a krabic. Byly zjištěny zásadní letní problémy s vlhkostí, od jejichž řešení se odvíjí další stěhování.

Podsírka botanická: Do depozitářů v H.Počernicích byl přestěhován Dominův Australský herbář, materiál rodu Rubus a herbář kaprad'orostů

Podsbírka zoologická: Zhruba 70 % sbírek v současnosti přestěhováno do depozitáře HP, následným problémem je však definitivní uložení, které se odvíjí od zajištění úložných prostředků, dílen pro časově náročnou preparaci a čištění před definitivním uložení.

Podsbírka antropologická: Podsbírka průběžně stěhována z Hlavní budovy NM do Horních Počernic, kde následně probíhá definitivní uložení v nových podmínkách. Z depozitáře v Kunraticích odstěhováno cca 800 koster do Horních Počernic tj. uloženo cca 7 tisíc sbírkových předmětů.

Historické muzeum

Podsbírka archeologická: Po provedení kontroly novým vedoucím se oddělení začalo intenzivně zabývat řešením nevhodných depozitárních prostor: vlhké depozitáře ve II. suterénu byly a jsou postupně vyklíženy, předměty konzervačně ošetřeny a uloženy v Terezíně v prázdných depozitářích HM 2 – č. 118 a 120 – 121. Z přízemních depozitářů v Terezíně (zatopené) byly po konzervaci převezeny předměty do Telců.

Podsbírka historická: Docházelo průběžně k ukládání materiálu z nevhodných podmínek do vhodných, přičemž část materiálu z Lobkovického paláce byla v důsledku restituce objektu přestěhována do centrálních depozitářů v Terezíně.

Podsbírka etnografická: Byla přestěhována knihovna – (10.000 svazků) a archiv (20.000 položek) do nově zbudovaných prostor v Letohrádku Kinských ve 3.podlaží a do místností v přízemí Švýcarský.

Podsbírka divadelního oddělení: Oddělení opustilo 2 ze 3 depozitárních místností v Hlavní budově NM. Z místností tzv. „archivu Národního divadla“ byl odstěhován do Terezína archivní materiál s výjimkou předmětů kategorie C.

Podsbírka Oddělení tělesné výchovy a sportu: Část sbírek doposud uložených v Tyršově domě (listinný archiv, fotoarchiv, knihovna) byla odstěhována do ústředních depozitářů v Terezíně.

Náprstkovo muzeum

V roce 2004 byla zahájena rekonstrukce depozitáře I. (špýcharu), práce však byly v podzimních měsících z finančních důvodů přerušeny. Projektové práce pro další objekty byly z důvodů uvedených v úvodu přerušeny.

Podstatná část sbírky asijského oddělení zůstává v náhradních prostorách zapůjčených

Přírodovědeckým muzeem. Pro fondy uložené dosud v depozitářích v zámku byly připraveny dvě varianty řešení přesunu do provizorního uložení v depozitáři II (pivovaru) pro případ, že by bylo nutné v krátké lhůtě uvolnit zámek. V obou případech jsou zapotřebí větší či menší úpravy budovy, aby ji bylo možné k tomuto účelu využívat.

V pražských depozitářích pokračovalo ukládání předovýchodního textilu do nových krabic, nové lokování a zápis lokace do databáze. Přestěhováním cca 50 ks koberců ze starého fondu NpM byl vytvořen prostor pro velkou pracovní desku k manipulaci s textilem. V depozitáři oddělení starověkého Předního východu a severní Afriky byly nově uloženy negativy a diapozitivy B. Hrozného a započata reorganizace depozitáře směřující ke snadnější manipulaci s rozměrnými artefakty a především k maximálnímu využití obalového materiálu i stávajícího prostoru. V pražské budově byl instalován telemetrický systém ke sledování klimatu v depozitářích a expozicích, zajištěný z příspěvku ISO MK ČR a postupně je doladována jeho funkce.

Knihovna NpM připravovala stěhování (balení fondů, vytváření soupisů) do nových prostor v depozitáři III (sladovně), kde se k těmto účelům svépomocně upravoval starší mobiliář a probíhaly drobné opravy vynucené zatékáním, resp. vzlínáním vlhkosti. Původně plánované stěhování depozitářů z Kostomlat do Terezína II muselo být odloženo, protože přednostně bylo nutné se postarat o fondy ohrožené povodněmi. Vzhledem k nedostatku místa na Betlémském náměstí a také s ohledem na stanovenou (a prakticky ověřenou) zátopovou linii byl knihovně přislíben skladovací prostor v areálu starého zimoviště v Horních Počernicích. V roce 2004 byly schváleny stavební úpravy a vybrána firma pro dodávku regálů.

České muzeum hudby

V rámci Českého muzea hudby se většina aktivit v oblasti depozitářů a uložení sbírek odehrávala v rámci nové budovy v Karmelitské ulici. Byl zahájen dlouhodobý proces řádného uložení velké části materiálu právě zde.

Knihovna Národního muzea

V depozitářích na Václavském náměstí (hlavní budova a metro) bylo zahájeno průběžné měření a vyhodnocování mikroklimatu. Kapacita úložných prostor Místodržitelského letohrádku (oddělení časopisů) je vyčerpána, fondy jsou provizorně uloženy na chodbách depozitáře v Terezině. Jejich definitivní uložení, stejně jako uložení zachráněných zaplavených knih z fondů zámeckých knihoven je vázáno na dokončení stavební rekonstrukce příslušných prostor a jejich vybavení regály.

Oddělení zámeckých knihoven mimo to během roku zajistilo přestěhování 230 244 svazků knih mezi různými objekty.

IV. Prezentační činnost

Přehled stálých expozic

Přehled expozic a výstav

Hlavní budova Národního muzea

1. Expozice mineralogická a petrologická
2. Kabinet drahých kamenů
3. Expozice paleontologická
4. Expozice zoologická
5. Expozice antropologická „Lidské kosti vypovídají“
6. Expozice „Pravěké dějiny Čech, Moravy a Slovenska“

Lobkovický palác

7. Expozice „Památky národní minulosti“

Lapidárium Národního muzea

8. Expozice „České kamenosochařství 11. – 19. století“

Býv. Dittrichova lékárna, Nerudova ulice

9. Expozice „Historické lékárny“

Býv. Mac Nevenův palác

10. Expozice „Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra“

Zámek Vrchotovy Janovice

11. Expozice „Společnost v Čechách 19. století“
12. Expozice „České zvonářství“
13. Expozice „Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice“

České muzeum hudby v Karmelitské ulici

14. Expozice „Člověk – Nástroj – Hudba“

Zámek Žďár nad Sázavou

15. Expozice „Muzeum knihy – dějiny knihy a knihtisku“

Náprstkovo muzeum, Betlémské náměstí

16. Expozice „Austrálie, Oceánie“
17. Expozice „Indiánské kultury Severní a Jižní Ameriky“

Muzeum Bedřicha Smetany

18. Expozice „Bedřich Smetana – život a dílo“

Muzeum Antonína Dvořáka

19. Expozice „Antonín Dvořák – život a dílo“

Kaprova ulice, Praha 1

20. Expozice „Modrý pokoj Jaroslava Ježka“

Nelahozeves

21. Expozice „Památník Antonína Dvořáka“

Jabkenice

22. Smetanova myslivna

Křečovice u Berouna

23. Expozice „Památník Josefa Suka“

Přehled krátkodobých výstav Národního muzea

Hlavní budova

Voda a život, M. Anděra a kolektiv, hlavní sály, do 31. 8. 2004

Fotbal! 1934 – 2004, M. Stehlík a kolektiv, hlavní sály, 2. 11. 2004 – 2005

Život v ěpravěkých mořích a jezerech, V. Turek, Hollareum, do 31. 6. 2004

Galerie vynikajících osobností architekta Jindřicha Vaňka, L. Jůn a kolektiv, Hollareum, 24. 9. 2004 – 14. 11. 2004

Otakar Ševčík a česká houslová škola, V. Mojžíš, Hollareum, 10. 12. 2004 – 2005

Živá voda starověkých civilizací, K. Klápšřová, chodba HB NM, do 31. 8. 2004

Deset obrazů ze života českých středověkých a novověkých měst a vody, L. Jůn, chodba HB NM, do 31. 8. 2004

Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou a jeho okolí ve fotografii, J. Michálek, chodba HB NM, 14. 9. 2004 - 2005

Poezie z ětrávy, J. Michálek, vestibul Hollarea HB NM, 16. 9. 2004 – 2005

Pohádkové vodní bytosti v ěknížní ilustraci, L. Antonín, Kabinet knížní kultury, 11. 2. 2004 – 30. 6. 2004

Zámecké zahrady v ěknihách ze zámeckých knihoven, L. Antonín, Kabinet knížní kultury, 20. 6. 2004 – 26. 9. 2004

Svět jinýma očima, M. Sekera, Kabinet knížní kultury, 12. 10. 2004 – 2005

Svět pavích ok, V. Laňka, ohoz pantheonu, 26. 2.2004 – 30. 4. 2004

Obrazy vĚ kamenech, M. Fišera, ohoz Panteonu, 14. 6. 2004 – 31. 8. 2004
DĚjiny udatného českého národa, J. Patková, ohoz Pantheonu, 30. 9. 2004 – 2005
Dávný mikrosvět – výstava mikrofotografií, V. Turek, paleontologická expozice, 10. 12. 2004 - 2005
ŠtĚří a sklĚpkani, A. Kůrka, galerie Pokoutník – zoologická expozice, prosinec 2003 – 15. 12. 2004
Tajemný svĚt ryb objektivem Jindřicha Nováka, A. Kůrka, galerie Pokoutník – zoologická expozice, 18. 12. 2004 - 2005
Voda vidĚná z nebe a Povodeň 2002 vĚ Praze, M. AndĚra, podchod stanice metra Muzeum, do 28. 2. 2004
ĀlovĚk – voda – zábava, A. RoĀek, podchod stanice metra Muzeum, 1.4. 2004 – 31.12. 2004

Lobkovický palác

Āáry na snĚhu, H. Havránková, Lobkovický palác 6. 11. 2003 – 28. 2. 2004
Grafické svĚdectví o ĀinĚ 20. stoletĚ, Z. Āerná, Lobkovický palác, 16. 4. 2004 – 29. 8. 2004
Mince a medaile posledních Rožmberků, T. Kleisner, Lobkovický palác, 4. 6. 2004 – 29. 8. 2004
Krajkářka Vlasta Šolcová, M. Rychlíková, Lobkovický palác, 3. 9. 2004 – 31.10.2004
Miniaturní a drobné portréty ze sbĚrek Národního muzea, L. Sršeň, Lobkovický palác, 15. 10. 2004 – 2005
Kuriozity zĚ muzeí Ūsteckého kraje, M. Rychlíková, Lobkovický palác, 5. 11. 2004 – 2005
VĚ knihách zapsáno, M. Rychlíková, Lobkovický palác, 9. 7. 2004 – 22. 8. 2004
Expedice A. Malaspiny a T. Haenke, 1789 – 1795, M. Rychlíková, Lobkovický palác, 5. 11. 2004 – 21. 11. 2004
Hod zimního novoroĀí, M. Rychlíková, Lobkovický palác, 28. 11. 2004 – 2005

Náprstkovo muzeum

Orinoko – život indiánských kmenů na jihu Venezuely, M. Baďurová, 15. 10. 2003 – 4. 2. 2004, přízemí

Laos – země milionu slonů, D. Pospíšilová, 15. 1. 2004 – 21. 3. 2004, přednáškový sál

Kouzlo Afriky – výtvarné práce žáků z E – dílny, J. Kandert, 1. 4. 2004 – 23. 5. 2004, přednáškový sál

Humor a legendy v japonském umění, A. Kraemerová, 4. 3. 2004 – 6. 6. 2004, přízemí

Lakandonové – poslední praví Mayové?, K. Klápšťová, 29. 1. 2004 – 13. 6. 2004, 3. patro

Lakotové dnes, K. Klápšťová, 6. 6. 2004 – 19. 9. 2004, přednáškový sál

Poselství dalekých kultur, Významné dary Vladimíra R. Piskáčka a Rollanda Huttera z Afriky a Asie, J. Kandert, 1. 7. 2004 – 31. 10. 2004, přízemí a 3. patro

Když Kankurang zatancil. Výstavka na počest PhDr. Jiřiny Svobodové, J. Kandert, 21. 9. 2004 – 13. 11. 2004, 2. patro

Zemí čistých – Aleš Krátký, D. Pospíšilová, 30. 9. 2004 – 7. 11. 2004, přednáškový sál

Abúsír – tajemství pouště a pyramid, P. Onderka, L. Suková, 25. 11. 2004 – 6. 3. 2005, přízemí, 3. patro a přednáškový sál

České muzeum hudby

Dobrá pohoda české hudby aneb Dra Desideria vidění a proroctví o hudbě, E. Paulová, České muzeum hudby, Karmelitská, 17. 12. 2004 – 2005

Jak se svět loučil s Antonínem Dvořákem, A. Vašíčková, Muzeum Antonína Dvořáka, 2004- 2005

Podoby Bedřicha Smetany, J. Plecítá, Muzeum Bedřicha Smetany, 1. 3. 2004 – 31. 12. 2005

Knihovna Národního muzea

Žďár nad Sázavou - zámek

Padesát let oddělení zámeckých knihoven, P. Mašek, L. Antonín, 14. 5. 2004 – 30. 10. 2004

Noci v knihovně - Ze sbírky exlibris Knihovny Národního muzea V. Rušajová, duben – říjen 2004

300 let s klavírem, B. Čížek, duben-říjen 2004

Výstavy Národního muzea v jiných institucích

Cesta za Hvězdou, L. Antonín, Památník národního písemnictví, Letohrádek Hvězda, 10. 6. 2004 – 31. 10. 2004

České hrady a tvrze ve starých vyobrazeních, V. Brych, Muzeum Těšínska, Výstavní síň Karviná-Fryštát, 20. 4. 2004 – 11. 7. 2004

Český granát, D. Stehlíková, Hergetova cihelna Praha 1 společnost COPA, Muchovo museum Praha, 16. 4. 2004 -10. 10. 2004

Johann Wolfgang Goethe a Čechy, P. Mašek, L. Antonín, Krajské muzeum Cheb, 2. 4. 2004 – 19. června 2004

Naše lidové kroje, J. Langhammerová, Polabské muzeum Poděbrady, 1. 5. 2004 – 27. 6. 2004

Od horniny k soše, B. Šreinová, Galerie plastik, Hořice v Podkrkonoší, 18. 9. 2004 – 31. 3. 2005

Osudy Čechů z Volyně – stálá expozice, S. Slavík, Podbořany, budova městského muzea MÚ Podbořany, červen 2004 - 2005

Prodaná nevěsta známá i neznámá, M. Pospíšil, Muzeum Jindřichohradecka 22. 4.- 6. 6. 2004, Regionální muzeum v Litomyšli, 18. 6. 2004 – 18. 7. 2004

Vídeňské dvorní a stolní stříbro, D. Stehlíková, Oblastní muzeum v Děčíně, 29. 10. 2003 -30. 3. 2004

Výstavy Národního muzea v zahraničí

Celti, dal cuore dell'Europa all'Insubria. Celti della Bohemia e Moravia, Itálie, Civico Museo Archeologico, Villa Mirabello, 28. 11. 2004 – 25. 4. 2005 (Lička, Kreibichová)

Bohemia sancta, Sicílie, Galleria e Museo Pallazzo Bellomo Syrakusy 2. 8. 2004 -1. 9. 2004.; Museo diocesano Caltanissetta 16. 9. 2004 -16. 10. 2004; Soprintendenza per i beni culturali ed ambientali della Regione Sicilia, Caltanissetta (D. Stehlíková)

Schutzpatrone in Bauernhaus, Muzeum poutí, Neukirchen b.Hl.Blut, BRD, 2003 – 30.3.2004 (Voříšková)

Prag. Eine Musikmetropole der Beethoven-Zeit, Bonn - Beethoven-Haus Bonn, 9. 9. 2004 – 28. 11. 2004, zápůjčky ve spolupráci s NM-OSČD, Českou filharmonií, Královskou kanonií premonstrátů na Strahově, M. Kabelková

Návštěvnost expozic a výstav Národního muzea

Návštěvnost objektů Národního muzea se v roce 2004 oproti roku 2003 rekordně zvýšila, a to o téměř sto tisíc návštěvníků. Důvodem byly především výstavní projekty v hlavní budově a Náprstkově muzeu a jejich kvalitní propagace. Ve školních skupinách to bylo celkem 67.015 osob. Kromě výstavních akcí připravilo Národní muzeum pro návštěvníky speciální programy v rámci některých výstavních projektů (např. Voda a život, Abúsír, Fotbal! 1934 - 2004) a již tradičně byly brány muzea otevřeny v rámci Mezinárodního dne muzeí. Navíc se muzeum otevřelo 4. 6. 2004 o první Pražské muzejní noci. Již v roce 2003 ztratilo Národní muzeum možnost vystavovat v Tyršově domě, v roce 2004 se podařilo téma sportu uplatit při velké výstavě Fotbal! 1934 – 2004 a i do budoucna by se téma sportu mělo v prezentační nabídce muzea objevovat. Velkou událostí bylo otevření Českého muzea hudby 18. listopadu 2004. Národní muzeum a celá Česká republika získala reprezentativní expozici hudby, jež je postavena především na hudebních nástrojích, ale nechybí jí ani pohled na 20. století. I v roce 2004 zůstal uzavřen posledním expoziční prostor, který byl poškozen povodní – zámek Liběchov.

OBJEKT	2002	2003	2004
Hlavní budova	298.428	350.349	434.297
Lobkovický palác	23.554	27.506	25.657
Náprstkovo muzeum	30.089	28.259	32.649
České muzeum hudby	--	--	827
Muzeum Bedřicha Smetany	9.516	11.022	12-686
Muzeum Antonína Dvořáka	11.717	13.289	18.818
Památník Jaroslava Ježka	388	521	702
Lapidárium	4.863	4.086	3.942
Historické lékárny	4.642	4.034	3.934
Památník Františka Palackého	431	616	562
Nelahozeves	4.808	5.046	5.658
Vrchotovy Janovice	9.253	11. 175	12.878
Žďár nad Sázavou	8.353	8.959	9.350
Jabkenice	--	4.063	5.186
Národní památník	--	5.854	612

Vítkov			
CELKEM (včetně dalších menších objektů)	439.530	469.641	568.257

V. Národní muzeum otevírající se veřejnosti

Národní muzeum pokračovalo v roce 2004 ve svém otevírání se široké veřejnosti. Velmi bohatá byla již tradičně přednášková činnost, účast na konferencích v zahraničí i v České republice. Národní muzeum přinášelo veřejnosti i další akce, jako např. koncerty či programy pro školní mládež. Tradičně připravilo muzeum programy k Mezinárodnímu dni muzeí, jakož i ke Dnům evropského dědictví. Na rozdíl od předchozích let přibyla mimořádná akce Pražské muzejní noci, kterou muzeum iniciovalo a společně s Dopravním podnikem hlavního města Prahy, a.s. a s Asociací muzeí a galerií zorganizovalo. V Praze se otevřelo 5. 6. 2004 od 19.00 na dvacet objektů a v nich bylo celkem zaznamenáno na 50.000 návštěvnických vstupů. Dalším mimořádným počinem bylo otevření Českého muzea hudby. Velkým přínosem při propagaci všech kulturních a osvětových akcí je dlouhodobé mediální partnerství Českého rozhlasu. Zejména pro stanici Vltava připravili odborní pracovníci muzea několik zajímavých pořadů (Historické muzeum, České muzeum hudby, Náprstkovo muzeum). Český rozhlas spolupracoval i při velkých výstavních projektech muzea, jakož i Pražské muzejní noci. Odborná oddělení aktivně spolupracovala také s dalšími médii.

Národní muzeum hostilo v roce 2004 množství významných společenských akcí, např. opět zahájení konference Forum 2000 či tradiční setkání k státnímu svátku 28. října. S otevíráním se široké veřejnosti pokračovalo Národní muzeum v úzké spolupráci s odborným muzejním prostředím. Pracovníci Národního muzea intenzivně pracovali v mnoha komisích AMG. V Náprstkově muzeu se odehrával druhý ročník výuky školy muzejní propedeutiky, v Panteonu Národního muzea byly

v květnu 2004 vyhlášeny výsledky druhého ročníku soutěže Gloria musaealis a pracovníci muzea stáli také u dalšího projektu AMG „Muzea a dobrovolníci“.

Jako největší národní muzejní instituce se Národní muzeum zcela přirozeně otevíralo domácím i zahraničním partnerům. Z institucí v České republice spolupracuje muzeum tradičně s dalšími národními institucemi (Národní galerie, Národní knihovna, Národní technické muzeum), další spolupráce se rozvíjela především s Vojenským historickým ústavem, Technickým muzeem v Brně a nově i Národním zemědělským muzeem. Se zahraničím spolupracovalo Národní muzeum především v záležitosti výstav (Německo, Japonsko, Slovensko) a badatelského zájmu. Ze zahraničních institucí prohloubilo muzeum vztahy především se Slovenským národním muzeem, včetně spolupráce na evropském projektu People for Europe. S německými a rakouskými partnery pak na rozvoji Vrchotových Janovic. Badatelská veřejnost se na Národní muzeum obrací z několika desítek států. Mezinárodní výměna publikací NM probíhala s více než 800 partnery po celém světě. Rozvíjela se i tradiční výměna materiálů Přírodovědeckého muzea NM. Badatelských návštěv bylo v Národním muzeu v roce 2004 celkem 71 13, v knihovně 5830.

Zcela mimořádným úkolem uplynulého roku bylo zajištění studijního pobytu pro Najibullaha Asadi a Ezatullaha Šarifi, vedoucích pracovníků afghánského Národního muzea v Kábulu. Na návrh a dle projektu Národního muzea byl umožněn díky grantu z fondu rozvojové pomoci ČR, za čínorodé spolupráce mnoha pracovníků NM, ale též kábulské úřadovny UNESCO, členek mise nadace Člověk v tísni v Afghánistánu, jakož i zastupitelského úřadu ČR v Islamabadu. Afghánští kolegové se v době od 23. 9. do 22. 11. postupně seznámili se všemi pracovišti Náprstkova muzea, vybranými odděleními Historického muzea, Knihovny, depozitáři Přírodovědeckého muzea NM, většinou pražských muzeí.

VI. Vydavatelská činnost Národního muzea a výběr z publikací

Periodika

Sborník Národního muzea

Časopis Národního muzea

Muzejní a vlastivědná práce – Časopis společnosti přátel starožitností

Numismatické listy

Annals of Náprstek museum

LYNX – Mammaliologické zprávy

Fontes Archeologici Pragenses

Výběr z publikací

Anděra, M.: Voda a život, Praha 2004.

Anděra, M.: Sovy do škol, Praha 2004.

Kraemerová, A.: Humor a legendy v japonském umění, Praha 2004.

Mašek, P., Turková, H.: Zámecké, hradní a palácové knihovny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Praha 2004

Mojžíš, V.: Otakar Ševčík a česká houslová škola, Praha 2004.

Plecitá, J., Klimešová, M.: Podoby Bedřicha Smetany, Praha 2004.

Stehlík, M., Roček, A., Scheinost, V.: Fotbal! Cesty úspěchů a proher, Praha 2004.

VII. Hospodaření Národního muzea

1. Vyhodnocení výnosů

Celkové rozpočtové výnosy dosáhly objemu 102.817.969 Kč a byly splněny na cca 248 %.

Přehled o struktuře výnosů /v Kč/

	plán	skutečnost
➤ Tržby ze vstupného	18.555.000	27.446.538,50
➤ Tržby za zboží	1.000.000	1.037.662,50
➤ Tržby z komisioního prodeje	200.000	356.054,70
➤ Tržby z pronájmu	7.500.000	10.274.718,60
➤ Ostatní tržby	5.000.000	6.757.858,04
➤ Ostatní výnosy		658.000
		51.623.582,1

➤ Aktivace materiálu	1.000.000	1.788.760,50
➤ Zúčtování fondů		7.500.000
		3.454.408,10
➤ Tržby z prodeje majetku	0	78.386,00

Výnosy celkem	41.413.000	102.817.969.04

Systematické naplňování nové výstavní a marketingové strategie se projevilo ve zvýšeném zájmu veřejnosti o návštěvu Národního muzea. Objekty Národního muzea navštívilo 567.645 návštěvníků. Ve srovnání s rokem 2003 vzrostl jejich počet o 98.004. Příjmy ze vstupného meziročně vzrostly o 8.752.799 Kč.

2. Vyhodnocení nákladů, výsledek hospodaření

Hospodaření Národního muzea v roce 2004 navázalo na dobré výsledky z posledních let a skončilo zlepšeným hospodářským výsledkem po zdanění ve výši 8.821.578,11 Kč. Pozitivního výsledku hospodaření bylo dosaženo zejména výrazným překročením plánovaného objemu vlastních příjmů.

Celkové neinvestiční náklady dosáhly výše 342.192.378,71 Kč, přičemž podíl vlastních výnosů na celkových nákladech dosáhl 27 % a podíl příspěvku 73 %. V porovnání s rokem 2003 vzrostly náklady o cca 24 %. Nárůst nákladů byl adekvátní k objemu poskytnutých účelových zdrojů.

Některé náklady oproti očekávání stagnovaly a byly téměř rovnocenné s rokem 2003 např. pojistné, v některých případech byly dokonce nižší např. přepravné.

Přehled o struktuře a výši nákladů /v Kč/

	plán	skutečnost
➤ Spotřeba materiálu	16.200.000	22.031.764
➤ Spotřeba energie	16.215.119	
➤ Opravy a údržba	73.675.789	37.859.000
➤ Prodané zboží	1.400.000	1.588.414
➤ Cestovné	2.844.000	2.164.712
➤ Náklady na reprezentaci	206.000	210.278
➤ Nákup sbírek	6.848.000	6.949.609
➤ Převážné	1.210.000	1.023.801
➤ Poštovní poplatky	748.000	685.785
➤ Telefonní poplatky	2.691.000	3.073.636
➤ Ostatní služby	22.972.000	31.755.301
➤ Nájemné	5.000.000	5.006.462
➤ Osobní náklady	128.921.009	127.644.000
<i>z toho mzdové náklady</i>	93.606.339	92.199.000
➤ Odpisy	32.400.000	32.432.724
➤ Náklady na výstavy	8.700.000	11.085.506
➤ Ostatní náklady	5.373.470	3.610.000

celkem	289.527.000	342.192.379

Národní muzeum věnovalo maximální pozornost racionálnímu vynakládání neinvestičních prostředků. Jednotlivé druhy nákladů byly v průběhu roku pravidelně analyzovány, včas byly registrovány negativní vlivy a přijata adekvátní opatření.

Ke zvýšení nákladů oproti plánu došlo hlavně v těchto položkách:

Spotřeba materiálu – zvýšení bylo úměrné zejména nárokům na vybavení nově uváděných kapacit do provozu, pořízení spotřebního materiálu pro instalaci výstav a obalového materiálu pro stěhování sbírkových předmětů do nových depozitářů.

Opravy a údržba – nárůst nákladů byl adekvátní k rozsahu obnovy nemovitostí (depozitáře Terezín, zámecký areál Liběchov), které byly poškozeny při povodni v roce 2002. Zvýšená pozornost byla věnována základní údržbě, což do budoucna umožní předejít nákladným rekonstrukcím budov.

Náklady na výstavy – vzrostly v souvislosti s přípravou hlavního projektu uplynulého roku, a to výstavy „Fotbal! 1934 – 2004“.

Překročení nákladových položek umožnil příznivý vývoj výnosů.

3. Čerpání příspěvku na činnost a účelových dotací

Národní muzeum vynaložilo na svoji činnost neinvestiční dotace v celkovém objemu 248.195.988,- Kč. V porovnání s rokem 2003 jde o nárůst o cca 21 %. Meziroční nárůst prostředků byl způsoben zejména přidělením účelových zdrojů.

Přehled o struktuře a výši účelově přidělených neinvestičních dotací /v tis. Kč/

	přiděleno	čerpáno	převod
do RF			
Výkup předmětů kulturní hodnoty		7.002	7.002
Projekty výzkumu a vývoje	4.706	4.706	
Integr. systém ochrany mov. kulturního dědictví		2.665	2.665
Odstr. škod způsobených povodněmi v r. 2002 366		6.824	6.458
Kulturní aktivity		3.100	3.100
Veřejné informační služby knihoven	486	486	
Náhrada rest.objektů – expozice ČMH Karmelitská	9.974	9.974	
Československé dokumentační středisko		800	800
Projekt zahraniční rozvojové pomoci – NM Kábul	520	409	
<hr/>			
Celkem		0.937	
35.600			

Zčásti nebyla vyčerpána dotace určená na realizaci projektu zahraniční rozvojové pomoci „Rehabilitace Národního muzea v Kábulu“. Vzhledem k tomu, že se nejednalo o víceletý projekt, byla část nevyužitých finančních prostředků ve výši 110.968,- Kč odvedena do státního rozpočtu.

Část dotace určená na odstraňování škod způsobených povodněmi v roce 2002 byla převedena do následujícího roku. Důvodem je časově náročný technologický postup při restaurování povodní poškozeného klavírového orchestrionu.

Systémové investiční dotace

Podařilo se splnit prioritní úkol v oblasti investiční výstavby a v listopadu zpřístupnit veřejnosti novou expozici Českého muzea hudby v Karmelitské ulici

v Praze 1. Současně s instalací expozice byly dokončeny stavební práce na obnově veřejné pasáže a vnějšího pláště objektu.

Přehled o struktuře a výši účelově přidělených investičních dotací /v tis. Kč/

	přiděleno	čerpáno
převod do RF		
Věda a výzkum	700	700
Integr. Systém ochrany mov.kulturního dědictví	490	490
Náhrada rest.objektů – expozice ČMH Karmelitská	43.797	43.797
Rek. letohrádku Kinských – vybavení interiéru	3.000	2.850
	150	
ISO – zabezpečovací systémy	1.576	0
1.576		
Částečná rek. na zámku Vrchotovy Janovice	310	310
Celkem	49.873	48.147

Pro zabezpečení financování investičního majetku obdrželo Národní muzeum systémové investiční dotace ve výši 49.873 tis. Kč.

Investice na vybudování zabezpečovacích systémů byly muzeu přiděleny až v prosinci 2004, a proto jsme požádali o převedení celé částky do roku 2005.

Dosaženou úsporu při interiérovém vybavení letohrádku Kinských plánujeme využít v roce 2005, a to na pořízení výstavních vitrín připravované národopisné expozice.

4. Čerpání mzdových prostředků

		plán /v tis. Kč/	skutečnost /v tis.
	Kč/		
Mzdové náklady	92.985	94.349	
<i>z toho:</i>			
Platy zaměstnanců	92.199	93.606	
Ostatní osobní náklady	786	743	
Přepočtený počet zaměstnanců		556	553
Průměrný měsíční plat		14,106	

Prostředky na platy zaměstnanců byly překročeny o 1.407 tis. Kč. K jejich vykrytí byl použit fond odměn. Příčinou nenaplnění schváleného limitu počtu zaměstnanců bylo postupné dokončování a personální obsazování nově otevřené expozice Českého muzea hudby.

V roce 2003 činila průměrná měsíční mzda 12.308,- Kč. I přes meziroční nárůst průměrné mzdy o 1.798,- Kč zůstalo Národní muzeum nadále výrazně pod úrovní celostátní průměrné hrubé měsíční mzdy, která činila v uplynulém roce 18.035,- Kč.

VIII. Organizační struktura k 31. 12. 2004

Ředitelství Národního muzea

Generální ředitel Národního muzea

PhDr. Michal Lukeš

Statutární zástupce generálního ředitele

PhDr. Jana Součková, DrSc.

Ředitel sekretariátu generálního ředitele

PhDr. Ladislav Kudrna (do 31. 7. 2004)

Vedoucí oddělení

Osobní oddělení

Věra Barvínková

Oddělení ostrahy a dozoru

Danuše Příbylová

Oddělení marketingu a propagace

Dr. Radka Schusterová

Referát interního auditu a kontroly

Ing. Kristina Klevarová

Vědecký tajemník Národního muzea

PhDr. Eduard Šimek, CSc.

Odbor ekonomicko – provozní

Náměstek generálního ředitele

Mgr. Milan Plaček

Vedoucí oddělení

Oddělení ekonomické

Jaroslav Janů

Oddělení informační soustavy

Ing. Miloslava Vodičková

Oddělení technické

Jiří Prostecký (do 31. 8. 2004)

Staša Řezníčková (od 1. 9. 2004)

Oddělení stavební

Marcela Kočová (do 31. 4. 2004)

Věra Turšnerová (od 1. 5. 2004)

Oddělení správy areálu a depozitářů Horní Počernice

Ivan Hloušek (do 31. 1. 2004)

PhDr. Josef Burda (od 1. 2. 2004)

Oddělení obchodní

Staša Řezníčková (do 31. 8. 2004)

Ľubica Šťastná (od 1. 9. 2004)

Oddělení ústředních depozitářů Terezín

Pavel Panaš

Odbor pro centrální sbírkotovornou a výstavní činnost

Náměstek generálního ředitele

PhDr. Michal Stehlík

Vedoucí oddělení

Oddělení výstava a údržby expozic

Jan Michálek

Oddělení automatizace informačních systémů

Ing. Martin Bok

Oddělení preventivní konzervace

Ing. Jindřiška Droženová

Referát CES

Mgr. Irena Rogožanová (od 1. 9. 2004)

Přírodovědecké muzeum

Ředitel

RNDr. Jiří Litochleb

Vedoucí oddělení

Oddělení mineralogicko – petrologické

RNDr. Jiří Litochleb

Oddělení paleontologické

RNDr. Jiří Kvaček, PhD.

Oddělení mykologické

Mgr. Jan Holec, Dr.

Oddělení botanické

Mgr. Otakar Šída

Oddělení entomologické

RNDr. Pavel Chvojka (pověřen 1. 1. 2004 – 31. 8. 2004)

Mgr. Jiří Hájek (od 1. 9. 2004)

Oddělení zoologické

RNDr. Jan Moravec, CSc.

Oddělení antropologické

RNDr. Petr Velemínský, PhD.

Kroužkovací stanice

Mgr. Jaroslav Cepák

Historické muzeum

Ředitel

PhDr. Věra Přenosilová

Vedoucí oddělení

Oddělení prehistorie a protohistorie

PhDr. Milan Lička, CSc. (do 29. 2. 2004)

PhDr. Pavel Sankot (od 1. 3. 2004)

Oddělení starších českých dějin

PhDr. Vladimír Brych

Archiv NM

PhDr. Milena Běličová (pověřena řízením)

Oddělení národopisné

PhDr. Jiřina Langhammerová

Oddělení numismatické

PhDr. Jarmila Hásková, CSc. (do 31. 3. 2004)

Mgr., Tomáš Kleisner (pověřen od 1. 4. 2004)

Oddělení divadelní

PhDr. Vlasta Koubská (do 29. 2. 2004)

PhDr. Věra Přenosilová (přímé řízení od 1. 3. 2004)

Tyršovo muzeum tělesné výchovy a sportu

PhDr. Květoslava Šturmová (do 31. 3. 2004)

Mgr. Vojtěch Scheinost (pověřen od 1. 4. 2004)

Oddělení novodobých českých dějin

PhDr. Stanislav Slavík

Oddělení historické expozice

PhDr. Magdalena Rychlíková

Oddělení klasické archeologie

PhDr. Marie Dufková, CSc.

Muzeum loutky v Prachaticích

Ing. Jana Žlábková

Československé dokumentační středisko

Mgr. Jitka Hanáková

Knihovna Národního muzea

Ředitel

PhDr. Helga Turková (do 31. 6. 2004)

Mgr. Marie Šírová (od 1. 7. 2004)

Vedoucí oddělení

Oddělení základní knihovny

Mgr. Alena Skwarlová

Oddělení rukopisů a starých tisků

PhDr. Marie Ryantová, CSc. (pověřena do 28. 7. 2004)

Mgr. Marta Vaculíková, PhD. (od 29. 7. 2004)

Oddělení časopisů

Mgr. Martin Sekera, PhD.

Oddělení zámeckých knihoven

PhDr. Petr Mašek

Oddělení knižní kultury

Mgr. Pavel Muchka (pověřen řízením)

Oddělení služeb

Mgr. Marie Klučinová

Oddělení mezinárodní výměny

PhDr. Jarmila Kučerová

Muzeum knihy

Alena Jakubcová

Náprstkovo muzeum

Ředitel

PhDr. Jana Součková, DrSc.

Vedoucí oddělení

Oddělení mimoevropské numismatiky

PhDr. Vlastimil Novák, Dr.

Oddělení knihovny NpM

PhDr. Milena Secká, CSc.

Oddělení pravěku a starověku Přední Asie a Afriky

PhDr. Jana Součková, DrSc.

Oddělení mimoevropské etnografie

PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.

Oddělení asijských kultur

PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.

Oddělení péče o sbírky

Ing. Jana Kadeřábková

Oddělení práce s veřejností

Mgr. Marie Zothová

Oddělení provozu elektronických systémů Praha

Milan Štros

Oddělení provozu elektronických systémů Liběchov

Ludmila Klimovičová

České muzeum hudby

Ředitel

PhDr. Markéta Hallová (do 18. 1. 2004)

PhDr. Eva Paulová (pověřena řízením od 19. 1. 2004)

Vedoucí oddělení

Oddělení hudebně – historické

PhDr. Markéta Kabelková

Oddělení hudebních nástrojů

PhDr. Bohuslav Čížek, CSc.

Muzeum Bedřicha Smetany

PhDr. Olga Mojžíšová

Muzeum Antonína Dvořáka

PhDr. Jarmila Tauerová

IX. Výhled 2005

A/ Základními úkoly Národního muzea pro rok 2005 jsou:

1. Zlepšit vnitřní administrativní fungování Národního muzea a kázeň vedoucích pracovníků, odstranit opakovaná pochybení uvedená v příloze z Gremiální porady GR ze dne a zintenzívnit kontrolní činnost v této oblasti
2. Uvádět do praktického života cíle stanovené v Dlouhodobé koncepci rozvoje Národního muzea

B/ Dalšími centrálními úkoly pak jsou:

1. Stabilizovat a zlepšit fungování Odboru generálního ředitele NM.
2. Obsadit funkci ředitele Českého muzea hudby na základě výběrového řízení.
3. Vypracovat projekt Metodického centra prezentace a komunikace
4. V návaznosti na restituci libečovického areálu provést nezbytné stavební úpravy potřebné k uložení sbírek NpM. Důsledně hájit zájmy NM a ČR.
5. Vytvořit koncepci využívání Lobkovického paláce a začít tuto koncepci naplňovat po dohodě s majiteli objektu.
6. Vytvořit a předložit k širší diskusi koncepci ohledně budoucnosti mimoevropských sbírek ve vlastnictví ČR.

C/ Novelizovat a vytvořit tyto směrnice a řídící dokumenty

- 1) Novelizovat Organizační řád NM
- 2) Dokončit plán prevence a ochrany, dle Metodického pokynu MK ČR k 31.3. 2005
- 3) Příkaz generálního ředitele NM k provedení inventarizace majetku, závazků a pohledávek

D/ Stavební a investiční akce

1. V případě schválení vládního usnesení ohledně rekonstrukce hlavní budovy NM zahájit přípravy, dle investičního záměru a jeho harmonogramu
2. Pokračovat v přípravě a následné částečné rekonstrukci zámku a parku ve Vrchotových Janovicích.
3. Dokončit projektovou dokumentaci rekonstrukce Národního památníku na Vítkově.
4. Dokončit opravu zástavby po obvodu severního nádvoří budovy depozitáře II v Terezíně.
5. Zahájit výstavbu náhradních úložišť a skladu záchranných prostředků v areálu Horní Počernice.
6. Vypracovat investiční záměr na dokončení rekonstrukce depozitáře II v Terezíně.

E/ Sbírkotvorná činnost

- 1) Pokračovat v revizi sbírky Národního muzea
- 2) Pokračovat v opravě podmínek uložení předmětů Národního muzea v návaznosti na sledování klimatu
- 3) Zahájit a dokončit druhou etapu mikrofilmování přírůstkových knih
- 4) Zahájit systém vnitřních kontrol správy sbírky
- 5) Zajistit naplňování Sbírkotvorné koncepce Národního muzea

F/ Hospodařská a mzdová politika

1. Zkvalitnit průkaznost účetních dokladů předávaných do oddělení informační soustavy.
2. Nastolit motivační stimul úspěšně hospodařících odborů formou pevně stanovených pravidel bonifikace.
3. Zapojit vlastní zdroje ze zvýšených plánovaných příjmů k navýšení závazných mzdových limitů.

G/ Propagace, osvětová činnost a marketing

- 1) Marketingově a propagačně zajistit hlavní výstavní projekty roku 2005 (výstavu Zlaté časy médií, otevření nové expozice Národopisu v Letohrádku Kinských)
- 2) Propagačně zajistit Pražskou muzejní noc s hlavním tématem za NM – Minulost, současnost a budoucnost hlavní budovy Národního muzea a dále Mezinárodní den muzeí.
- 3) V případě schválení vládního usnesení ohledně rekonstrukce hlavní budovy NM připravit časový mediální plán k akci a zajistit jeho realizaci.
- 4) Usilovat o navýšení zisku zejména z pronájmů a ze vstupného
- 5) Systematicky pracovat se sponzory, usilovat o získání nových
- 6) Realizovat schválený tiskový program stanovený pro rok 2005
- 7) Usilovat o intenzivnější komunikaci NM s médii a posilování dobrého jména instituce

□

H/ Automatizace, digitalizace, rozvoj výpočetní techniky a technologií

- 1) Pokračovat v projektu vývoje databáze ESMUS
- 2) Dokončit projekt People for Europe
- 3) Zajistit kvalitnější připojení Muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou
- 4) Zvýšit bezpečnost fungování sítě Národního muzea
- 5) Zahájit provoz nových www stránek a nového intranetu
- 6) Vypracovat grantový projekt digitalizace v rámci 6. rámcového programu EU

CH/ Výstavní činnost

- 1) Realizovat schválený výstavní plán na rok 2005
- 2) Realizovat stěžejní výstavu Zlaté časy médií

- 3) Realizovat a slavnostně otevřít expozici Národopisu v Letohrádku Kinských v září 2005
- 4) V červnu roku 2005 uskutečnit projekt Pražské muzejní noci jako hlavní organizátor
- 5) Zahájit přípravu pilotního výstavního projektu na rok 2006
- 6) Pokračovat v přípravě expozice Křižovatky české a slovenské státnosti – ideje a idealisté v Národním památníku na Vítkově.
- 7) Vypracovat libreto a ideový záměr Muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou
- 8) Vypracovat záměr výstavní činnosti v nových prostorách Muzea tělesné výchovy a sportu

I/ Vědecko-výzkumná činnost

- 1) Dopracovat Koncepti vědecko-výzkumné činnosti NM a vytvořit prováděcí směrnici ke Koncepti vědecké činnosti NM
- 2) Zajistit vytvoření systému vstupních atestací vědecko-výzkumných pracovníků NM
- 3) Zajistit zhodnocení výsledků vědecko-výzkumné činnosti jednotlivých pracovišť NM

J/ Ediční činnost

- 1) Zahájit přirozenou obměnu redakčních rad a vedoucích redaktorů jednotlivých periodik.
- 2) Stanovit jasné profily jednotlivých titulů i za cenu závažnější reformy
- 3) Zajistit jejich pevně danou periodicitu
- 4) Zajistit finanční krytí vydávání našich periodik

Příloha č. 1

Přehled vědeckých úkolů pracovníků Národního muzea

Pracovníci Národního muzea se také v roce 2004 podíleli na vědecké a pedagogické činnosti mimořádným způsobem. Od výuky na vysokých školách, přes vedení diplomových prací, oponentury až samostatným vědeckým úkolům a grantům. Výsledky vědecké práce publikovali v řadě vědeckých časopisů, ve sbornících i samostatných publikacích. Nejlepším zrcadlem této činnosti je podle všeho přehled těch vědeckých úkolů, které si dokázali získat podporu i mimo Národní muzeum a představují široký záběr Národního muzea v této oblasti.

Výroční zpráva 2004

Zpracoval: PhDr. Michal Stehlík

Národní muzeum, Praha 2005

Výroční zpráva Národního muzea 2004

Příloha VaV - Věda a výzkum

Projekty

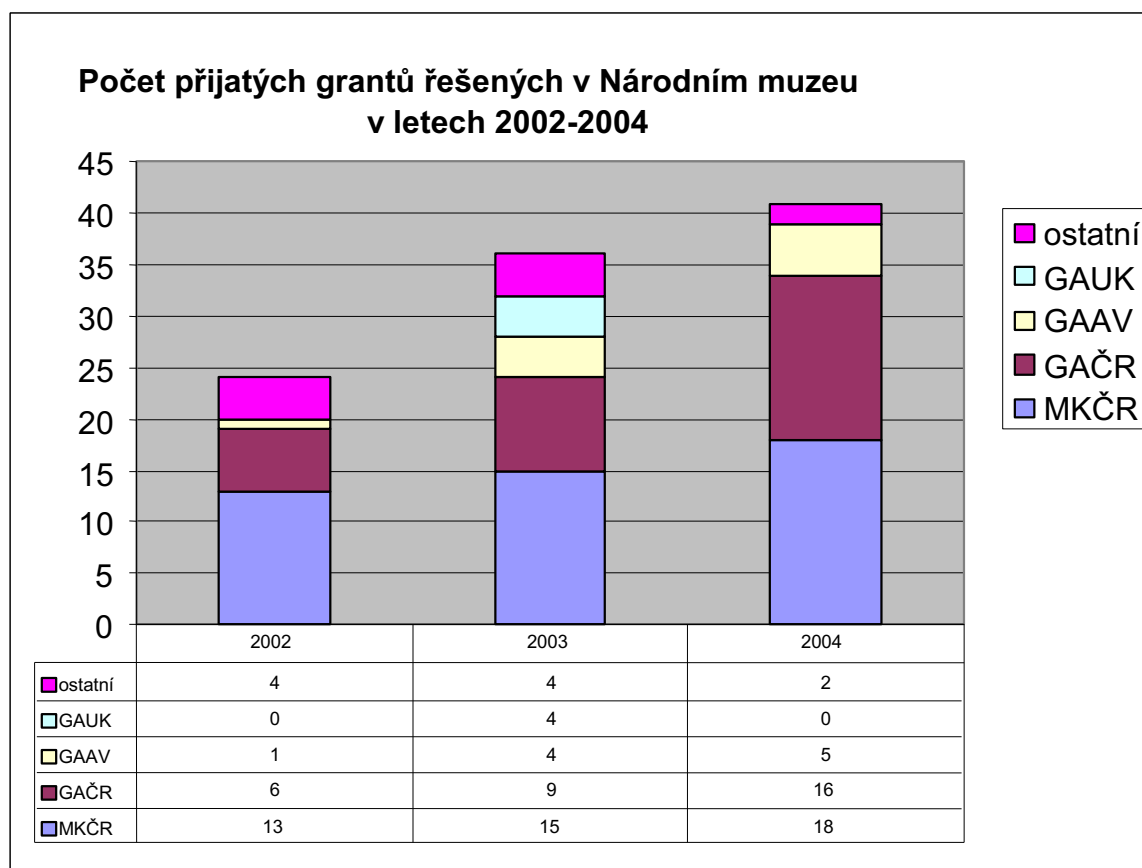
Vědecká práce v Národním muzeu byla v roce 2004 vedena v rámci středně a dlouhodobých projektů financovaných především Ministerstvem kultury ČR. Další projekty v Národním muzeu byly financovány z rozpočtu Grantové agentury ČR, Grantové agentury AVČR a Národní muzeum Grantové agentury Univerzity Karlovy.

V roce 2004 Národní muzeum úspěšně zakončilo řešení dvou výzkumných záměrů z let 1999-2004 (Vědecké zpracování přírodovědných sbírek NM - unikátního souboru dokumentujícího vývoj živé a neživé přírody středoevropské oblasti v kontextu civilizačních změn, Vědecké zpracování společenskovedních sbírek NM). Jejich výstupem bylo celkově 744 publikací z přírodovědných i humanitních oborů. Výsledky výzkumných záměrů byly dále prezentovány na více než 50 vědeckých konferencích.

V roce 2004 předložilo žádosti o dva nové výzkumné záměry, které byly v roce 2005 úspěšně přijaty.

Další neméně důležitá část vědecké činnosti Národního muzea se uskutečňovala prostřednictvím projektů grantových agentur. Výzkumné týmy i jednotliví odborníci Národního muzea jsou v podávání žádostí o grantové projekty rok od roku aktivnější a úspěšnější. Pozitivní trend v počtech přijatých grantů v letech 2002-2004 je patrný z diagramu.

Množství a kvalita výstupů z projektů vědeckých pracovníků Národního muzea je srovnatelná s výstupy mnohých vědeckých ústavů a vysokých škol.

Zdrojem dat: Výroční zprávy Národního muzea 2002-2004.

Přehled výzkumných záměrů

Výzkumný záměr	Muzeum	Hlavní řešitel	Doba řešení projektu	Agentura	Kód
Vědecké zpracování přírodovědných sbírek NM - unikátního souboru dokumentujícího vývoj živé a neživé přírody středoevropské oblasti v kontextu civilizačních změn	Přírodovědecké muzeum	Mgr. Jiří Sejkora, PhD.	1999-20004	MK ČR	MK0CEZ99F0201
Vědecké zpracování společenskovedních sbírek NM	Historické muzeum	PhDr. Eduard Šimek, CSc.	1999-20004	MK ČR	MK0CEZ99F0202

Přehled projektů

Projekt	Oddělení	Řešitel	Doba řešení projektu	Agentura	Kód
Osídlení lidu kultury s lineární keramikou	prehistorie	PhDr. Milan	2004-2005	MK ČR	RK04PO3OMG009

v Kosohři		Lička, CSc.				
Třebusice - významné germánské pohřebiště z doby římské v Čechách	prehistorie	PhDr. Eduard Droberjar CSc.	2002-2004	GAČR	404/02/0047	
Geofyzikální průzkumy v archeologicky nezkoumaných částech českých oppid	prehistorie	Mgr. Zuzana Karasová	2004-2006	GAAV	IAA8002301	
Poklad sv. Eligia ve sbírce NM v Praze	star.čs.dějiny	PhDr. Dana Stehlíková, CSc.	2004-2005	MK ČR	RK04PO30MG006	
Antické lampy ze sbírky Národního muzea	klasická archeologie	PhDr. Helena Svobodová	2002-2004	MK ČR	RK04PO30MG025	
Nálezy římských a raně byzantských mincí v Čechách	numismatika	Mgr. Jiří Militký	2002-2004	GAČR	404/02/0063	
Barokní medaile v zemích koruny české. Sbírkový ČR.	numismatika	Mgr. Tomáš Kleisner	2003-2005	GAČR	404/03/0572	
Prozatímní divadlo 1862-1883	divadelní	PhDr. Václav Štěpán, CSc.	1999-2004	MK ČR	DA99P010OU01	
Přírodovědecké muzeum						
Supergenní minerální asociace jako odraz minerogenetických podmínek zvětrávání rudních akumulací	miner.-petr.	Mgr. Jiří Sejkora, PhD.	2003-2006	GAČR	205/03/D004	
Studium fyzikálně-chemických a paragenetických vlastností minerálů obsahujících skupinu uranuly	miner.-petr.	Mgr. Jiří Sejkora, PhD.	2001-2004	MK ČR	RK01P030MG009	
Přírodní a antropogenní kontaminace a její význam v geologické historii	miner.-petr.	Mgr. Jiří Sejkora, PhD.	2004-2008	GAAV	IAA3407401	
Karpologický výzkum českého cenomanu	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	1999-2004	GAČR	205/03/1465	
Výzkum kapradin českého cenomanu na základě mikroskopického studia jejich anatomie	paleontologie	RNDr. Jiří Kvaček, CSc.	2003-2005	GAČR	205/03/1267	
Rostlinná společenstva radnických vrstev	paleontologie	Mgr. Milan Libertin	2002-2004	GAČR	205/03/1121	
Paleoekologický model sousloží Dolu Jan Šverma ve vnitrosudetské pánvi (lampertické vrstvy, langsett)	Paleontologie	Mgr. Milan Libertin	2004-2006	GAAV	IAA3013306	
Revize skupin fosilních obratlovců České křídové pánve	paleontologie	RNDr. Boris Ekrt	2004-2005	MK ČR	RK04P030MG017	
Bryozoan sediments in Cenozoic tropical environments	paleontologie	RNDr. Kamil Zágoršek, Dr.	2002-2005	Austria	FWF P 15600	
Křídové mechovky české křídové pánve	paleontologie	RNDr. Kamil Zágoršek, Dr.	2004-2005	MK ČR	RK04PO30MG008	
Exuviace vybraných skupin českých trilobitů	paleontologie	Mgr. Jana Bruthanová, PhD.	2004-2006	GAAV	KJB340720	
Vědecké a muzejní zpracování vybraných skupin hub	mykologie	Mgr. Jan Holec, Dr.	2004-2005	MK ČR	RK04PO30MG010	
Biodiverzita a ekologie hub v Národním parku Šumava	mykologie	Mgr. Jan Holec, Dr.	2004-2006	GAČR	206/04/0356	
Biodiverzita lišejníků a lichenizovaných hub CHKO Křivoklátsko	mykologie	RNDr. Jana Kocourková, Csc.	2002-2004	MK ČR	RK01P030MG003	
Diverzita evropské flóry v čs. a moravských herbářových sbírkách z přelomu 18. a 19. století - národní dědictví světového významu (II.)	botanika	Mgr. Otakar Šída	2004-2005	GAČR	206/04/0995	
Fylogeneze, fyto geografie a genetická struktura Indických zástupců rodu Curcuma a ekonomický význam rodu	botanika	Mgr. Otakar Šída	2004-2006	GAAV	KJB6407401	
Využití sbírky rybovitých obratlovců	zoologie	Mgr. Radek	2004-2005	MK ČR	RK04PO30MG016	

uložených v NM		Šanda			
Vědecké zpracování arachnologické sbírky Národního muzea a její využití pro dokumentaci změn přírodního prostředí	zoologie	RNDr. Antonín Kůrka	2001-2004	MK ČR	RK01P03OMG005
Zoogeografie, systematika a fylogenetické vztahy obratlovců střední Evropy a východního Středomoří	zoologie	RNDr. Jiří Moravec, CSc.	2001-2004	MK ČR	RK01P03OMG006
Katalog měkkýšů ČR	zoologie	Mgr. Kateřina Neumanová	2001-2004	MK ČR	RK01P03OMG004
Geografická proměnlivost vybraných taxonů čeledi Vespertilionidae (Mammalia: Chiroptera) v západní Palearctidě	zoologie	RNDr. Petr Benda, Ph. D.	2002-2005	GAČR	206/02/D041
Antropologická a epidemiologická charakteristika velkomoravské populace s ohledem na sociální a ekonomickou strukturu	antropologie	RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., RNDr. Miluše Dobisíková	2003-2005	GAČR	206/03/0725
Nejbližší zázemí velkomoravského centra v Mikulčicích- vývoj a sociálně-ekonomická struktura	antropologie	RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.	2004-2006	GAČR	404/04/0013
Variabilita svrchně paleolitické populace z Předmostí	antropologie	RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.	2004-2006	GAČR	206/04/1498
Paléodémographie et Paléoépidemiologie des populations	antropologie	RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.	2004-2005	Barrande	2004-050-1

Knihovna NM

Souborné vydání básnického díla Bohuslava Hasištejnského z Lobkovic	rukopisy	Mgr. Marta Vaculínová, PhD.	2003-2005	GAČR	405/03/1068
Korespondence prof. Josefa Kalouska - svědectví o české historické vědě v letech 1875-1915	rukopisy	PhDr. Marie Ryantová, CSc.	2004	MKČR	RK04P03OMG007

Náprstkovo muzeum

Funkce zádušního chrámu panovníka Neferefre v Abusíru	řed. NpM	PhDr. Jana Součková, DrSc.	2003-2005	GAČR	404/03/1457
---	----------	----------------------------	-----------	------	-------------

Muzeum České hudby

Milada Šubrtová – monografie	Muzeum B. Smetany	PhDr. Milan Pospíšil CSc.	2001-2004	GAČR	408/03/0150
Reflexe hudebního života první třetiny 20. století v díle Hugo Boettingera	řed. ČMH	PhDr. Eva Paulová	2001-2004	MK ČR	RK01P03OMG001
Václav Jan Tomášek (1774-1850) - Tématický katalog díla	hudební nástroje	PhDr. Markéta Kabelková	2001-2004	MK ČR	DA01P01OUK008
Tématický hudební katalog hudebních pramenů bývalého literátského bratrstva v Rokycanech od 2.poloviny XVI.století do 1.třetiny XVII. Století	hudební nástroje	PhDr. Kateřina Maýrová	2001-2004	MK ČR	DA01P01OUK010
Vinzenz Maschek. Tématický katalog díla	hudební nástroje	Mgr. Jiří Mikuláš	2001-2004	MK ČR	DA01P01OUK009

Přehled ostatních účelových zdrojů v Národním muzeu

Název grantového projektu	Oddělení	Řešitel	Doba řešení projektu	Agentura	Kód
Sbírkatvorná činnost					
Evidenční systém muzejních sbírek – Esmus SVN		PhDr. Michal Stehlík	2004-2008	GAAV	1ET210010412

Spolupráce s ostatními institucemi

Pracovníci Národního muzea byli v roce 2004 zapojeni v řadě dalších vědeckých aktivit, které nemají charakter finančně krytých projektů, nýbrž probíhají v rámci smluvní i neformální spolupráce. Seznam nejvýznamnějších institucí, s kterými Národní muzeum spolupracuje:

Vnitrostátní spolupráce:

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

(Ústav českých dějin, Egyptologický ústav, Ústav pro klasickou archeologii) - spolupráce na projektech a pedagogická činnost pracovníků NM

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy - spolupráce na projektech, konferencích a pedagogická činnost pracovníků NM

Filozofický ústav AV ČR – příprava mezinárodního grantového projektu Dějiny klasické archeologie ve střední Evropě

Etnologický ústav AVČR – spolupráce při vydávání nová kritické edice díla A. Dvořáka

Botanický ústav AVČR – spolupráce při dokumentaci botanického materiálu

Geologický ústav AVČR – spolupráce na projektech a konferencích

Ústav biologie obratlovců AVČR – spolupráce v oboru molekulární genetiky

Zahraniční spolupráce:

ICOM - international council of museums – projekt CIMCIM

Sdružení evropských muzeí světových kultur – spolupráce mezi ústavy spravujícími mimoevropské kulturní dědictví

International association of musical libraries – spolupráce na projektech RIZM, RIDIM

CETAF - Consortium of European Taxonomic Facilities – spolupráce mezi evropskými přírodovědeckými muzei a botanickými zahradami

Union Académique Internationale, Paris – spolupráce na edici Corpus vasorum antiquorum

Museum Bibracte (France) - konvence o spolupráci na projektu keltské kultury

Römisch-Germanische Kommission – spolupráce na projektu výzkum keltských opid

University of Koper – spolupráce na projektu Places of prehistoric power and trade

Državni archiv v Crne Gore– spolupráce na zpracování rodinného fondu Černý

Florida Museum of Natural History– spolupráce na projektu Deep time

National Museum, Rio de Janeiro

University of Vinna – Geocentrum

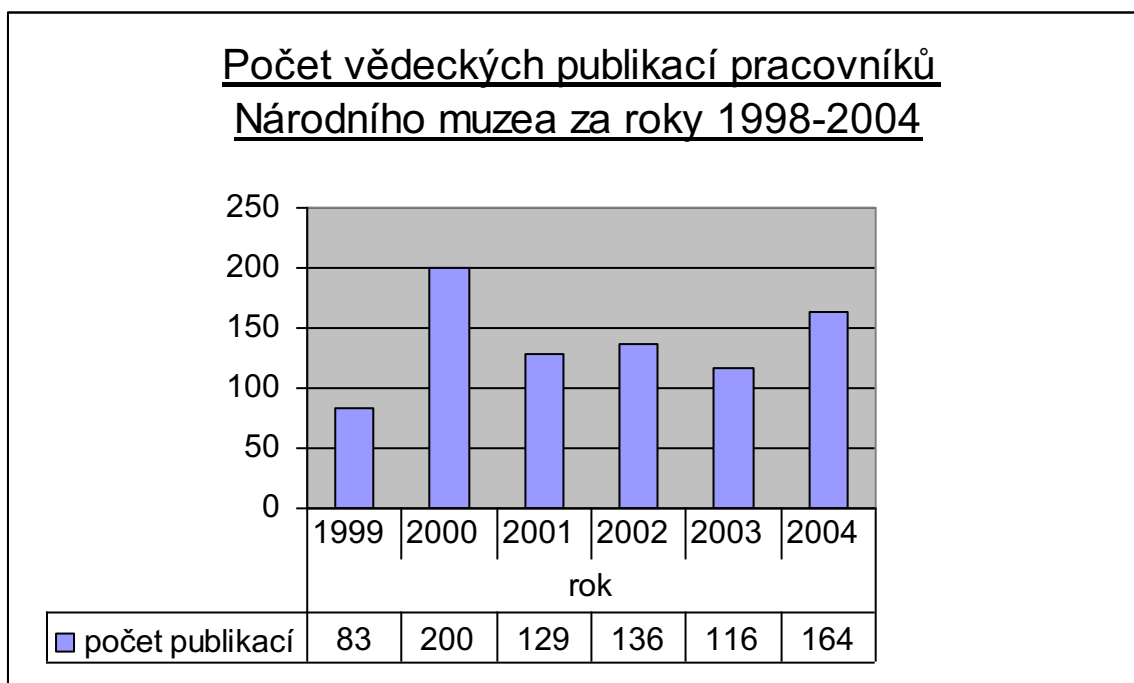
Zoologisches vorschung institut und Museum Alexander Koenig, Bonn

Museum d'Histoire Naturelle, Genève

Muséum National d'Histoire Naturelle, Paris

Vědecké publikace

Publikace vědeckých pracovníků NM jsou důležitým ukazatelem a měřítkem vědecké aktivity instituce. Počet publikací vědeckých pracovníků NM má od roku 1998 pozitivní trend. Rok od roku také stoupá počet publikací uplatněných v tzv. impaktovaných časopisech. V roce 2004 pracovníci Národního muzea publikovali 164 vědeckých prací. Jejich počet je srovnatelný s výstupy ústavů AVČR. Je nutné si však uvědomit, že vědecká práce tvoří u zaměstnanců Národního muzea jen třetinu jejich pracovní náplně.

Zdroj dat: databáze RIV.

Vědecké publikace pracovníků Národního muzea za rok 2004

Historické muzeum

Prehistorie a protohistorie

- Droberjar, E., Frána, J. (2004): Antická mosaz v českých nálezech časně doby římské. – *Archeologie ve středních Čechách*, 8: 441-462.
- Kruta, V., Lička, M., (2004): Celti, dal cuore dell'Europa all'Insubria. Celti di Boemia e di Moravia. – *Kronos*, 199 s, Varese.
- Lička, M., (2004): Žárové hroby kultury s vypíchanou keramikou, pozdní doby halštatské a časně doby laténské ze Mšena, okr. Mělník. – In: Kazdová, E., Měřínský, Z., Šabatová, K. (eds.), *K poctě Vladimíru Podborskému*. Masarykova univerzita Brno, s. 71-85, Brno.
- Lička, M., Slunečko, V. (2004a): Databáze archeologické sbírky Národního muzea a internet. – *Věstník AMG*, [2004], 4: 5.
- Lička, M., Fridrich, J. (2004): Paleolitická kamenná industrie z Lipí, okr. České Budějovice. – *Časopis Národního muzea, řada historická*, 173: 1-7.
- Lička, M., Slunečko, V. (2004b): Internetová databáze archeologické sbírky Oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea v Praze. – *Archeologické rozhledy*, 56: 417.
- Lička, M., Slunečko, V. (2004c): Vznik digitální databáze archeologické sbírky Oddělení prehistorie a protohistorie Národního muzea a její zpřístupnění veřejnosti. – *Muzejní a vlastivědná práce*, 42: 107-112.
- Slabina, M., Lutovský, M. (2004): Archeologické dílo Františka C. Friedricha. – *Archeologie ve středních Čechách*, 8: 9-64.
- Šída, P., Prostředník, J. (2004): Kultura s keramikou šňůrovou v Pojizeří. – In: Lutovský, M. (ed.), *Otázky neolitu a neolitu našich zemí*, ÚAPPSC, s. 307-354, Praha.
- Šída, P., Šreinová, B., Šťastný, M., Šrein, V., Prostředník, J. (2004): Neolitický těžební a výrobní areál v Jistebsku. – In: Lutovský, M. (ed.), *Otázky neolitu a neolitu našich zemí*, ÚAPPSC, s. 109-131, Praha.
- Šída, P., Šreinová, B. (2004): Neolitická a eneolitická kamenná industrie v oblasti horního Pojizeří. – In: Lutovský, M. (ed.), *Otázky neolitu a neolitu našich zemí*, ÚAPPSC, s. 377-408, Praha.
- Vykouková, J., Švecová, B., Šimová, V. (2004): Odstraňování korozních nárůstů z herpetologických alkoholových preparátů pomocí chelatonu 3. – Sborník z konference konzervátorů a restaurátorů, s. 147 – 149, Liberec.

Klasická archeologie

Dufková, M., Terracottas, M. (2004) : Czech Excavations in Beirut. – *Eirene*, [2002], 37: 67-68.

Dufková, M., Ondřejová, I. eds. (2004): Sběratelství antiky v českých zemích I.
Národní muzeum v Praze, CD ROM.

Starší české dějiny

Brych, V. (2004): Náboženské motivy na českých gotických kachlích. – In: Stehlíková, D. (ed.), *Bohemia sancta. Poklady křesťanského umění z českých zemí*. Lidové noviny, Praha a Ředitelství ochrany památek a kulturního dědictví, s. 56-67, Caltanissetta-Syrakusy-Praha.

Brych, V. (2004): Házmburk (Klapý). – In: Doskočil, O. (ed.): *Děčany, Solany, Lukohořany, Semeč v proměnách času a současnosti*, OSWALD, Praha, s. 168-170. Praha.

Mádl, M. (2004): Památková péče v období "konce dějin umění". Ke vztahu teorie umění k praxi památkové péče. – In: Bartlová, M. (ed.), *Dějiny umění v české společnosti: otázky, problémy, výzvy*. Příspěvky přednesené na Prvním sjezdu českých historiků umění, s. 248-256, Praha.

Sršeň, L. (2004a): Odkaz znalce barokního sochařství Václava Vančury (28. 10. 1948 – 25. 7. 2003). – *Bulletin (Uměleckohistorická společnost v Českých zemích)* 16 (1): 22-24.

Sršeň, L. (2004b): Neznámá miniatura od Antonína Langweila. *Muzejní a vlastivědná práce / Časopis Společnosti přátel starožitností*, 42/112, 2004, s. 104-106.

Sršeň, L. (2004c): Historie portrétu Josefa Dobrovského od Františka Tkadlíka. – *Časopis Národního muzea – řada historická*, 173: 113-156.

Sršeň, L. (2004d): Oslavné portréty profesora Vincence Julia Krombholze. – In: Pánek, J. (ed), *Vlast a rodný kraj v díle historika. Sborník prací žáků a přátel věnovaný prof. Josefu Petráňovi*. Historický ústav Akademie věd České republiky, s. 495-529, Praha.

Sršeň, L. (2004e): Podobizny Bedřicha Smetany prezentované Smetanovým muzeem. – *Muzejní a vlastivědná práce / Časopis Společnosti přátel starožitností*, 42/112: 235-239.

Sršeň, L. (2004f): Specifika biedermeierského portrétu v Čechách. – In: Lorenzová, H., Petrasová, T. (eds.), *Biedermeier v českých zemích. Sborník příspěvků z 23. ročníku symposia k problematice 19. století*, Plzeň, 6.-8. března 2003. KLP, s. 160-175, Praha.

Sršeň, L. (2004g): Čeští vlastenci na portrétech Jozefa Božetěcha Klemense (Nově objevená díla). – *Sborník Národního muzea v Praze, řada A – Historie*, 58, 2-4, s. 1-80.

Sršeň, L., Ryšavý, V. (2004): Deskové obrazy pozdně gotického oltáře z Mýta. – *Muzejní a vlastivědná práce / Časopis Společnosti přátel starožitností* 42/112: 43-46.

- Stehlíková D. ed.(2004a): Bohemia sancta, Poklady křesťanského umění z českých zemí, Soprintendenza per i beni culturali ed ambientali della regione Sicilia. – Nakladatelství Lidové noviny Praha, 204 s., Caltanissetta-Syrakusy-Praha.
- Stehlíková, D. (2004b): The Bohemian Garnet. – COPA Mucha Museum in collaboration with the National Museum, 36 pp. Prague.
- Stehlíková, D., Kasík, S. (2004): Thunovské ornáty z kostela Nejsvětější Trojice v Jílovém u Děčína. – *Děčínské vlastivědné zprávy*, 14 (2): 3-15.

Archiv Národního muzea

- Bareš, J. (2004a): Jablonecká industrie – sociální skladba a ekonomicko-sociální podmínky manufakturního dělnictva v 2. polovině 19. století na příkladu Jablonecka. – In: Čechurová, J., Štaif, J. (eds.), *K novověkým sociálním dějinám českých zemí VI. Sociální dějiny dnes*, Karolinum, s. 126–140, Praha.
- Bareš, J. (2004b): Hlavní rysy výroby skla a bižuterie na Jablonecku ve druhé polovině 19. století. – In: I. Jakubec (ed.), *Sborník učitelských prací z kurzů Univerzitních extenzí v České Lípě. Českolipsko v historických studiích*, Karolinum, s. 81–94, Praha.
- Čechura, J. (2004a): Boehmische Laender zwischen Hussitismus und Gegenreformation. – In: Dygo, M., Gawlas, S., Grala, H. (eds), *Ostmitteleuropa im 14.-17. Jahrhundert - eine Region oder Region der Regionen?* Warszawa-Univerzita, pp. 51-60, Warszawa.
- Čechura, J. (2004b): Gallasové-barokní podnikatelé (Family Gallas-baroque enterprices). – In: Štaif, J. (ed.), *Pocta prof. Zdeňku Jindrovi. Acta Universitatis Carolinae, Phil. Hist. Studia historica*, 51: 39-46.
- Čechura, J. (2004c): Quellen zu den boehmischen Bausenaufstaenden in Jahre 1680 (Sources about bohemian peasant rebellion in the year 1680). – In: Pauser-Martin, J., S.-T. Winkelbauer (eds.), *Quellenkunde der Habsburgermonarchie (16.-18.Jahrhundert) Ein exemplarisches Handbuch*, R. Oldenbourg Verlag, pp. 585-590, Wien-Muenchen.
- Čechura, J. (2004d): Rožmberský urbář (Estate tax register of Family Rosenberg). – In: Nodl, M., Sommer, P., Doležalová, E. (eds), *Verba in imaginibus. Františku Šmahelovi k 70. narozeninám*. Argo, pp. 223-230, Praha.

- Čechura, J. (2004e): Neznámé skutečnosti vzniku Pekařovy Knihy o Kosti. – *Časopis Národního muzea, řada historická*, 173, (1-4): 83–105.
- Čechura, J. (2004f): Nová Polyxena? Nikoli! – *Časopis Národního muzea, řada historická*, 173, (1-4): 215–217.
- Čechurová, J., Čechura, J. (2004a): Dialog Josefa Pekaře a Františka Teplého o šlechtě a pozemkové reformě (Discussion Josef Pekař and František Teplý about nobility and land reform). – In: Štaif, J. (ed.), *Pocita prof. Zdeňku Kárníkovi., Acta Universitatis Carolinae, Phil. Hist., Studia historica*, 51: 13–22.
- Čechurová, J., Čechura, J. (2004b): Korespondence Josefa Pekaře a Františka Teplého (Correspondence of Josef Pekař and František Teplý). – *Sborník Národního muzea, řada A-historie*, 58(1-2): 1–36.
- Jůn, L. (2004): Architekt Jindřich Vaněk – osud zapomenutého fotografa a jeho díla. – In: Beránek et al. (eds), *Pax bello potior. Sborník věnovaný doc. PhDr. Rudolfovi Andělovi, CSc., Technická univerzita Liberec*, s. 278–298, Liberec.
- Vojáček, M. (2004): Subjektivní pohled na fungování velkostatku (Využití korespondence V. Červinky adresované F. L. Riegrovi při studiu života na velkostatku Maleč v 2. polovině 19. století) . – In: Čechurová, J., Štaif, J. (ed): *K novověkým sociálním dějinám českých zemí VI. Sociální dějiny dnes*, Carolinum, s. 104–112, Praha.

Národopis

- Langhammerová, J. (2004): Lidové zvyky, výroční obyčeje z Čech a Moravy. – Nakladatelství Lidové noviny, 342 s. Praha.
- Mevaldová, H. (2004): Předměstská zástavba lidového charakteru na Berounsku. – In: *Sborník ze semináře 24.-26. září 2003 Železný Brod - Příměstské enklávy s původní zástavbou lidového charakteru. Sborník ze semináře NPÚ 24. – 26.září 2003*, s. 43 – 48, Národní památkový ústav (NPÚ), Praha.
- Šídová, H. (2004a): Etnobotanika v archivních fondech EÚ AVČR. – *Český lid*, [2004], 1: 25 – 42.
- Šídová, H. (2004b): Rostlinstvo v archivních sbírkách EÚ AVČR. – *Národopisný věstník*, [2003] 62: 90 – 118.

Numismatika

Hásková, J. (2004): William Shakespeare (1564-1616) v díle českého sochaře a medailéra Milana Knoblocha. – *příloha Numismatických listů*, 59: 1-8.

Kleisner, T. (2004): Korunovace a slavnosti s nimi spojené. – In: Fučíková, E. (ed.), *Příběh Pražského hradu*, Správa Pražského hradu, s. 372-376, Praha.

Polanský, L., (2004): Oldřich nebo Jaromír? Příspěvek k lokalizaci jedné sporné mince z počátku 11. století. – In: Doležalová, E., Novotný, R., Soukup, P. (eds): *Evropa a Čechy na konci středověku*, Centrum medievistických studií, FILOSOFIA, s. 133-144, Praha.

Polanský, L., (2004): Mince, mincovny a kníže Oldřich. – In: *Peruc v mýtech a dějinách*, Albis international, s. 126-149, Peruc.

Divadelní oddělení

Koubská, V., Beneš, K., Benešová, D., Antonová, A. (2004): *Tres pintores checos*, Cuenca. – 86 s. Cuenca.

Přírodovědecké muzeum

Mineralogické oddělení

Bufka, A., Velebil, D., Klauďy, S. (2004): Historické ložisko stříbra a mědi Hora Svaté Kateřiny v Krušných horách. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 25-44.

Litochleb, J., Sejkora, J., Jindra, J. (2004): Manganit z vrančicko-radětického revíru (střední Čechy). – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 102-107.

Litochleb, J., Sejkora, J., Krejča, F., Šrein, V., Šreinová, B. (2004): Pacova hora u Chýnova (Chýnovská jeskyně a lom) - nové poznatky mineralogického výzkumu. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 64-78.

Litochleb, J., Sejkora, J. a Ozdín, D. (2004): Roquésit z polymetalického ložiska Příbram-Březové hory, Česká republika. – *Min. Slovaca*, 36: 353-356.

Litochleb, J., Sejkora, J., Pavlíček, V. (2004): Tellurobismutit ze zlatonosného zrudnění od Zlátenky u Pacova. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 107-113.

- Litochleb, J., Sejkora, J., Šrein, V. (2004): Selenidy z ložiska Bytíz (příbramský uranopolymetalický revír). – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 113-123.
- Litochleb, J., Sejkora, J., Šrein, V., Litochlebová, E., Jindra, J. (2004): Magnetit a jeho postavení v paragenezích hydrotermálních žil příbramské rudní oblasti. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)* 12: 123-131.
- Malý, K. D., Sejkora, J. (2004): Supergenní Cu a Bi mineralizace na lokalitě Tři Sekery. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)* 12: 136-139.
- Sejkora, J., Čejka, J., Bureš, B. (2004a): Nález vzácného karbonátu uranylu (ruthefordinu) v jáchymovském revíru. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 163-166.
- Sejkora, J., Čejka, J., Bureš, B. (2004b): Liebigite recently formed from the dumps of mine No. 16 (Příbram, Háje), Bohemia, Czech Republic. – *Čas. Nár. Muz., Řada přírodovědná*, 173, 1-4: 39-50.
- Sejkora, J., Čejka, J., Hloušek, J., Novák, M. a Šrein, V. (2004): Phosphowalpurkite, the (PO₄) – dominant analogue of walpurkite, from Smrkovec, Slavkovský les Mountains, Czech Republic. – *Can. Mineral.* 42: 963-972.
- Sejkora, J., Ďuďa, R., Čejka, J., Ederová, J., Novotná, M. (2004): Taranakit (K,NH₄)Al₃(PO₄)₃(OH) · 9H₂O vzniknutý rozkladem guána netopýřů v jeskyni Domica (Slovenská republika). – *Min. Slovaca*, 36: 343-348.
- Sejkora, J., Kúšik, D., Gabašová, A. (2004): Römerit Fe²⁺Fe³⁺₂(SO₄)₄ · 14H₂O na ložisku Bankov v Košiciach. – *Min. Slovaca*, 36: 339-342.
- Sejkora, J., Litochleb, J. (2004): K otázce výskytu wurtzitu v polymetalických rudách březohorského rudního revíru (Příbram, střední Čechy). – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 166-170.
- Sejkora, J., Litochleb, J., Bureš, B., Jindra, J. (2004): Nové nálezy supergenní mineralizace na haldě uranového dolu č. 16, Příbram - Háje. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 171-174.
- Sejkora, J., Litochleb, J., Černý, P. a Ozdín, D. (2004): Bi-Te minerálna asociácia zo Župkova (Vtáčnik, Slovenská republika). – *Min. Slovaca*, 36: 303-315.
- Sejkora, J., Pauliš, P., Malec, J. (2004): Supergenní selenová mineralizace na uranovém ložisku Zálesí v Rychlebských horách. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 174-179.

- Sejkora, J., Ozdín, D., Vitáloš, J., Tuček, P. a Ďud'a, R. (2004): Schafarzikit von Pernek, Revier Pezinok (Slowakei). – *Lapis*, 29, 12, 27-36.
- Šrein, V., Starý, J., Kolman, J. B., Šťastný, M., Šreinová, B. (2004): Lepidolit z Příbyslavic u Čáslavi. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 189-192.
- Šrein, V., Šťastný, M., Šreinová, B., Gavenda, L. (2004): Mramor z Hasištejna v Krušných horách. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 193-202.
- Škovíra, J., Sejkora, J., Dvořák, Z., Řehoř, M. (2004): Nové poznatky o supergenních minerálech revíru Krupka, Krušné hory. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 228-232.
- Štědrá, V., Fišera, M., Pertoldová, J. (2004): Korelace litologicky kontrastních hornin v kutnohorsko-svratecké oblasti. – *Zpr. geol. Výzk. v r. 2003*: 42-44.
- Velebil, D. (2004): Výskyt polymetalických rud u Zvěstova, jz. od Vlašimi. - In: *Sborík semináře Stříbrná Jihlava 2004*, Muzeum Vysočiny, pp. 160-162, Jihlava.
- Velebil, D. (2004): Dolování rumělky u obce Svatá, zjz. od Berouna. – *Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení Národního muzea (Praha)*, 12: 78-94.

Paleonologické oddělení

- Hladilová, Š., Zágoršek, K., Ziegler, V. (2004): A Middle Miocene gastropod shell with epifauna from the locality Buituri (Transylvanian basin, Romania). – *Fragmenta Paleontologica Hungarica*, 22: 99-105.
- Horný, R. (2004a): Shell morphology, presumed mode of life, and shell repair of the Lower Devonian paragastropod *Antigyra* from Bohemia (Czech Republic). – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1-4): 65-76.
- Horný, R. (2004b): *Kosovina*, a new Silurian tryblidiid genus (Mollusca, Tergomya) from Bohemia (Czech Republic). – *Acta Musei Nationalis Pragae, Ser. B*, 60(3-4): 143-148.
- Košťák, M., Čech, S., Ekrt, B., Mazuch, M., Wiese, F., Voigt, S. Wood, C. (2004): Belemnites of the Bohemian Cretaceous Basin in a global context. – *Acta Geologica Polonica*, 54, (4): 511-533.
- Kvaček, J. (2004): Comments on the nomenclature of a fossil sweet fern *Comptonia difformis* (Sternb.) Berry (Myricaceae). – *Taxon*, 53: 548-550.

- Kvaček, J., Herman, A.B. (2004a): Monocotyledons from the Early Campanian (Cretaceous) of Grünbach, Lower Austria. – *Review of Palaeobotany and Palynology*, 128: 323-353.
- Kvaček, J., Herman, A.B. (2004b). The Campanian flora of Lower Austria: palaeoecological interpretations. – *Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien*, 106A: 91-101.
- Libertín, M., Bek, J. (2004): *Huttonia spicata* (Sternberg) emend. and its spores, the Radnice Basin (Bolsovian), Carboniferous continental basins of the Czech Republic. – *Review of Palaeobotany and Palynology*, 128 (3-4): 247-261.
- Nedomová, J. (2004): Předběžná zpráva o rodu *Steneofiber* (Mammalia, Rodentia) z terciární lokality Dolnice (Chebská pánev) /Preliminary study of the genus *Steneofiber* (Mammalia, Rodentia) from the Tertiary period locality of Dolnice (The Basin of Cheb)/. – *Zprávy o geologických výzkumech v r. 2003*: 89–90.
- Parsley, R. L., Prokop, R. J. (2004): Functional morphology and palaeoecology of some sessile Middle Cambrian echinoderms from the Barrandian region in Bohemia. – *Bulletin of Geosciences*, 79 (3): 147–156.
- Peel, J. S., Horný, R. (2004): A new problematic Early Ordovician univalve mollusc from France. – *Palaeontology*, 47(6): 1629-1639.
- Prokop, R. J., Petr, V. (2004): *Pleurocystitidae* gen. et sp. indet., Cystoidea, Rhombifera) in the Bohemian Devonian (Czech Republic). – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1–4): 1–5.
- Taylor, P., Zágoršek, K. (2004): Probable predatory borings in the larval brood chambers of an Upper Cretaceous cyclostome bryozoan from the Bohemian Basin. - In: Mikuláš R. (ed.): 4th International Bioerosion Workshop Prague. Institute of Geology, Academy of Sciences of the Czech Republic, pp.: 70-71. Prague.
- Wiese, F., Čech, S., Ekrt, B., Košťák, M., Mazuch, M., Voigt, S. (2004): The Upper Turonian of the Bohemian Cretaceous Basin (Czech Republic) exemplified by the Úpohlavy working quarry: integrated stratigraphy and palaeoceanography of a gateway to the Tethys. – *Cretaceous Research*, 25: 329-352.
- Zágoršek, K., Holcová, K., Vávra, N. (2004): Bryozoans localities from the Moravian part of Vienna Basin (preliminary results). – *Scripta Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis*, 31-32 [2001-2002]: 35-46.
- Zágoršek, K., Darga, R. (2004): Eocene Bryozoa from the Eisenrichterstein beds, hallthurm, Bavaria. – *Zitteliana A*, 44: 17-40.

Botanické oddělení

- Franklová, H., Kolbek, J. (2004): Mechorosty přírodní rezervace Červený kříž a okolí Vyspalovy seče v CHKO a BR Křivoklátsko. – *Zprávy České botanické společnosti*, 39: 453–458.
- Marhold, K., Hroudová, Z., Ducháček, M. et Zákřavský P. (2004): The *Bolboschoenus maritimus* group (Cyperaceae) in Central Europe, including *B. laticarpus*, spec. nova. – *Phyton*, 44(1): 1–21.
- Rosenbaumová, R., Plačková, I., Suda J. (2004): Variation in *Lamium* subg. *Galeobdolon* – insights from ploidy levels, morphology and isozymes. – *Plant Systematics and Evolution*, 244(3-4): 219-244.

Mykologické oddělení

- Hafellner, J., Kocourková, J., Obermayer, W. (2004): Records of lichenicolous fungi from the northern Schladminger Tauern (Eastern Alps, Austria, Styria). – *Herzogia*, 17: 59–66.
- Holec, J. (2004a): Houby (Fungi). – In: Józsa M., Vonička P. (eds.), *Jizerskohorská rašeliniště*, Jizersko-ještědský horský spolek, pp. 45-46, Liberec.
- Holec, J. (2004b): Diversity and ecology of macrofungi on the abandoned sedimentation basins near Chvaletice and Opatovice. – In: Kovář P. (ed.): *Natural recovery of human-made deposits in landscape*, Academia, pp. 183-193, Praha.
- Holec, J. (2004c): Nové lokality vzácného druhu *Pholiota elegans* v České republice [New localities of the rare fungus *Pholiota elegans* in the Czech Republic]. – *Mykologické Listy*, 90-91: 12-15 (in Czech with English summary).
- Holec, J. (2004d): Distribution and ecology of the rare polypore *Pycnoporellus fulgens* in the Czech Republic. – *Czech Mycology*, 56(3-4): 291-302.
- Holec, J. (2004e): Rare and interesting fungi from the Vydra – Otava river valley in Šumava National Park (Bohemian Forest, Czech Republic). – *Silva Gabreta*, 10: 79-86.
- Chlebicki, A., Suková, M. (2004): Fungi of ‘alpine islands’ of *Dryas octopetala* in the Carpathians. – *Mycotaxon*, 90(1): 153-176.
- Kocourková, J. (2004): Lišejníky (Lichenes). – In: Józsa M., Vonička P. (eds.), *Jizerskohorská rašeliniště*, p. 44-45, Jizersko-ještědský horský spolek, Liberec.
- Suková, M. (2004): Fungi on *Juncus trifidus* in the Czech Republic. I. – *Czech Mycology*, 56(1-2): 63-84.
- Suková, M., Chlebicki, A. (2004): Fungi on *Juncus trifidus* in the Czech Republic (II) with taxonomical notes to some species. – *Czech Mycology*, 56(3-4): 203-221.

Zoologické oddělení

- Anděra, M., Červený, J. (2004): Atlas rozšíření savců v České republice. Předběžná verze. IV. Hlodavci (Rodentia) – část 3. Veverkovití (Sciuridae), bobrovití (Castoridae), nutriovití (Myocastoridae). Národní muzeum, pp. 76. Praha.
- Anděra, M., Hanák, V. (2004): Savci (Mammalia): výsledky výzkumu 1957-2004, s. 227-247. In: Papáček, M. (ed.): *Biota Novohradských hor: modelové taxony, společenstva a biotopy*. 304 pp., Jihočeská Univerzita, České Budějovice,.
- Anděra, M., Červený, J., Bufka L., Bartošová D., Koubek P. (2004): Současné rozšíření vlka obecného (*Canis lupus*) v České republice. – *Lynx, n. s.*, 3: 5-12.
- Benda, P. (2004a): *Myotis aurascens* Kusjakin, 1935 – Steppen-Bartfledermaus. – in Krapp, F. (ed.): *Handbuch der Säugetiere Europas. Band 4: Fledertiere. Teil II: Chiroptera II. Vespertilionidae 2, Molossidae, Nycteridae*, Aula-Verlag, pp. 1149–1158. Wiebelsheim.
- Benda, P. (2004b): The first record of *Myotis aurascens* and the second record of *Myotis brandtii* from Montenegro. – *Lynx, n. s.*, 35: 13-18.
- Benda, P., Hotový, J. (2004): Nález zimujícího netopýra parkového (*Pipistrellus nathusii*) na jižní Moravě. – *Vespertilio*, 8: 135–137.
- Benda, P., Hanák, V., Andreas, M., Reiter, A., Uhrin, M. (2004): Two new species of bats (Chiroptera) for the fauna of Libya: *Rhinopoma hardwickii* and *Pipistrellus rueppellii*. – *Myotis*, 41–42:109-124.
- Benda, P., Hulva, P., Gaisler, J. (2004): Systematic status of African populations of *Pipistrellus pipistrellus* complex (Chiroptera: Vespertilionidae), with a description of a new species from Cyrenaica, Libya. – *Acta Chiropterologica*, 6 (2): 193–217.
- Benda, P., Kiefer, A., Hanák, V., Veith, M. (2004): Systematic status of African populations of long-eared bats, genus *Plecotus* (Mammalia: Chiroptera). – *Folia Zoologica*, 53, Monogr., 1: 1–47.
- Benda, P., Ruedi, M., Aulagnier, S. (2004): New data on the distribution of bats (Chiroptera) in Morocco. – *Vespertilio*, 8: 3–36.
- Červený J., Bartošová D., Anděra M., Koubek P., 2004: Současné rozšíření medvěda hnědého (*Ursus arctos*) v České republice. – *Lynx, n. s.*, 3: 19-26.
- Horáček, I., Benda, P. (2004): *Hypsugo savii* (Bonaparte, 1837) – Alpenfledermaus. – in Krapp, F. (ed.): *Handbuch der Säugetiere Europas. Band 4: Fledertiere. Teil II:*

Chiroptera II. Vespertilionidae 2, Molossidae, Nycteridae, Aula-Verlag, pp. 911–941. Wiebelsheim.

- Horsák, M., Neumanová, K. (2004): Distribution of *Pisidium globulare* Clessin, 1873 (Mollusca: Bivalvia) in the Czech Republic and Slovakia with notes to its ecology and morphological characters. – *Journal of Conchology*, 38: 49–55.
- Hulva, P., Horáček, I., Strelkov, P. P., Benda, P. (2004): Molecular architecture of *Pipistrellus pipistrellus* / *Pipistrellus pygmaeus* complex (Chiroptera: Vespertilionidae): further cryptic species and Mediterranean origin of the divergence. – *Molecular Phylogenetics and Evolution*, 32: 1023–1035.
- Juste, J., Ibáñez, C., Muñoz, J., Trujillo, D., Benda, P., Karataş, A., Ruedi, M. (2004): Mitochondrial phylogeography of the long-eared bats (*Plecotus*) in the Mediterranean Palearctic and Atlantic Islands. – *Molecular Phylogenetics and Evolution*, 31: 1114–1126.
- Kůrka, A. (2004): A survey of spider species (Araneida) in Prof. F. Miller's collection (Department of Zoology, Museum of Natural History – National Museum), Part VIII: Araneidae. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1-4): 29–34.
- Kůrka, A. (2004): A survey of spider species (Araneida) in Prof. F. Miller's collection (Department of Zoology, Museum of Natural History – National Museum), Part IX: Nesticidae, Tetragnathidae and Dictynidae (part). – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173 (1-4): 35–38.
- Mlíkovský, J. (2004): Zvířecí kosti ze dvou laténských objektů v Čelákovících. – in Špaček, J. (ed.): 100 let Městského muzea v Čelákovících, Městské muzeum v Čelákovících, pp. 141–144. Čelákovice.
- Mlíkovský, J. (2004): Significant bird records from north-east Cambodia in March–April 1999. – *Forktail*, 20: 102–104.
- Mlíkovský, J. (2004): Extinction of the Dodo *Raphus cucullatus* (Aves: Raphidae): dating reconsidered. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1-4): 111–112.
- Mlíkovský, J. (2004): Remarks on some records of Slender-billed Curlew (*Numenius tenuirostris*). – *Sylvia*, 40: 125–130.
- Mlíkovský, J. (2004): Spotted Redshank (*Tringa erythropus*): a historical breeding record from the Czech Republic. – *Sylvia*, 40: 131–134.
- Mlíkovský, J. (2004): Oologická sbírka Josefa Musílka (1885–1941) v Národním muzeu v Praze. – *Panurus*, 14: 25–37.

- Mlíkovský, J. (2004): Middle Miocene birds of Devínská Nová Ves, Slovakia. – *Acta Soc. Zool. Bohem.*, 68: 21–24.
- Mlíkovský, J. (2004): Comment on the proposed conservation of usage of the specific name *Palaeortyx phasianoides* Milne-Edwards, 1869 (Aves: Phasianidae) by the designation of a neotype. – *Bull. Zool. Nomencl.*, 61: 49–52.
- Mlíkovský, J. (2004): Evidence for hawking in early Medieval Czechia. – *Buteo*, 14, 11–17.
- Mlíkovský, J. (2004): Did Griffon Vulture (*Gyps fulvus*) breed north of the Alps in the past 200 years? – *Buteo*, 14: 18–24.
- Mlíkovský, J., Horálek, V. (2004): Some mammal records from southern Sumatra, Indonesia. – *Lynx, n. s.*, 35: 119–122.
- Moravec, J. (2004): Distribution and morphological variation of the lizard *Mesalina brevirostris* in Syria. – in Pérez-Melado, V., Riera, N., Perera, A. (eds.): The biology of Lacertid lizards. Evolutionary and ecological perspectives, Institut Menorquí d'Estudis, pp. 245–257. Recerca.
- Moravec, J., Aparicio, J. (2004): First record of *Hyla triangulum* Günther, 1869 from Bolivia. – *Herpetozoa*, 17: 90.
- Moravec, J., Aparicio, J. (2004): Notes on the herpetofauna of Nacebe (Provincia Abuna, Departamento Pando, Bolivia). – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173 (1–4): 13–28.
- Petr, J., Hlaváč, V., Werner, Y. L., Moravec, J. (2004): Tools for image analysis of gecko skin. – In: Ján, J. et al. (eds.), Analysis of biomedical signals and images. Vol. 17, pp. 296–298. University of Technology Brno, Vitium Press, Brno.
- Smrčka, V., Bůžek, F., Erban, V., Neumanová, K., Dočkalová, M., Berkovec, T. (2004): Stabilní izotopy v kosterním souboru z neolitického sídliště ve Vedrovicích. – In: Hašek, V., Nekuda, R., Rutthy, M. (eds), Ve službách archeologie, pp. 35–39, Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Brno.
- Šanda, R., Švátora, M., J. Křížek (2004): Vyhodnocení vhodnosti různých typů individuálních značek při sledování sivena amerického (*Salvelinus fontinalis*) v CHKO Jizerské Hory. – In: B. Vykusová (ed.), Sborník referátů z VII. České ichtyologické konference, pp. 282–284, Vodňany.
- Šanda, R., De Maddalena, A. (2004): Collection of the sharks of the national Museum in Prague – Part 2. Skeletal preservations. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1–4): 51–58.

- Široký, P., Stuchlík, S., Moravec, J. (2004): Current situation and Pleistocene, Holocene and historic records of *Emys orbicularis* in the Czech Republic. – *Biologia, Bratislava*, 59, Suppl. 14: 1–6.
- Vykouková, J., Švecová, B., Šímová, V. (2004): Removal of ferric sediments from the museum alcoholic reptile specimens using Chelaton 3. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173 (1-4): 91–96.
- Zbytovský P., Anděra M., Hanák V. (2004): Drobní savci jižní části Českomoravské vrchoviny (*Insectivora, Chiroptera, Rodentia*). – *Lynx, n. s.*, 35: 141-245.

Entomologické oddělení

- Bílý, S. (2004a): A new species of the genus *Paratassa* Marseul, 1882 from Morocco (Coleoptera: Buprestidae: Paratassini). – *Elytron*, 17-18: 11-14.
- Bílý, S. (2004b): Book review. S. Gussmann, E. Holm, 2004: The African Jewel Beetles (Buprestidae: Julodinae). Taita Publishers. – *Folia Heyrovskyana*, 12: 83.
- Bílý, S. (2004c): Comments on the proposed conservation of *Lius Deyrolle*, 1865 (Insecta, Coleoptera). – *Bulletin of Zoological Nomenclature*, 61: 45.
- Bílý, S. (2004d): Studies on the genus *Philanthaxia* with descriptions of new species (Coleoptera: Buprestidae). – *Folia Heyrovskyana*, 12: 69-82.
- Bílý, S. (2004e): Taxonomic studies on *Anthaxiina* Gory & Laporte de Castelnau and *Curina* Holynski (Coleoptera: Buprestidae). – *Zootaxa*, 555: 1-11.
- Bílý, S., Kubáň, V. (2004): Two new species of *Anthaxia* Eschscholtz, 1829 from the *A. salicis* (Fabricius, 1776) species-group (Coleoptera: Buprestidae). – *Zootaxa*, 771: 1-8.
- Czachorowski, S., Visinskiene, G., Uherkovich, Á., Chvojka, P., Kalnins, M., Moroz, M., Neu, P., Pitsch, T., Ivanov, V. D., Goduňko, R., Ujvarosi, L. (2004): Europejskie ostoje entomofauny – chruściki (Trichoptera) obszarów chronionych Europy Środkowej i Wschodniej. [European refuges of entomofauna – caddisflies (Trichoptera) in protected areas in Central and Eastern Europe.]. – *Wiadomości Entomologiczne*, 23 (Suppl 2): 57-65.
- Hájek, J. (2004): Rozšíření potápníků *Dytiscus latissimus* a *Graphoderus bilineatus* (Coleoptera: Dytiscidae) v České republice. – *Klapalekiana*, 40: 13-23.
- Hájek, J., Fery, H. (2004): The water beetles (Coleoptera: Hydradephaga) of Afghanistan with particular emphasis on the collection of the Moravian Museum Brno, Czech Republic. – *Acta Musei Moraviae, Scientiae Biologicae*, 89: 25-51.

- Ježek, J. (2004a) New and interesting moth flies (Diptera, Psychodidae) from protected and underestimated natural areas of the Czech Republic. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173 (1-4): 113-128.
- Ježek, J. (2004b): New species of moth flies (Diptera, Psychodidae, Psychodinae) from Laos, Malaysia and Vietnam. – *Dipterologica boemoslovaca*, 11: 129-140.
- Ježek, J. (2004c): New faunistic data of non-pherbotomine moth flies (Diptera, Psychodidae) from the Palaearctic region. – *Dipterologica boemoslovaca*, 11: 141-152.
- Ježek, J. (2004d): New taxa of non-biting moth flies (Diptera, Psychodidae, Psychodinae, Paramormiini) from Madagascar. – *Dipterologica boemoslovaca*, 12: 57-68.
- Krampl, F. (2004): Motýli (Lepidoptera). – In: Józsa, M., Vonička, P. et al. (eds.), *Jizerskohorská rašeliniště, Jizersko-ještědský horský spolek*, pp. 78-83, Liberec.
- Prokop, J., Nel, A., Hájek, J., Bubík, M. (2004): First record of a fossil beetle (Coleoptera, Haliplidae) from the base of Paleocene flysch sediments in the Magura Unit (Outer Western Carpathians, Moravia). – *Geologica Carpathica*, 55: 469-473.
- Švihla, V., (2004a): Contribution to the knowledge of the family Cantharidae (Coleoptera) from the western Palaearctic. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173 (1-4): 77-88.
- Švihla, V., (2004b): Contribution to the knowledge of the Old World Oedemeridae (Coleoptera). – *Acta Soc. Zool. Bohemicae*, 68: 61-78.
- Švihla, V., (2004c): Faunistic records from the Czech Republic. – 176. Coleoptera: Malachiidae. – *Klapalekiana*, 40: 155.
- Švihla, V., (2004d): New taxa of the subfamily Cantharinae (Coleoptera, Cantharidae) from southeastern Asia with notes on other species. – *Entomol. Basiliensia*, 26: 155-238.

Antropologické oddělení

- Dobisíková, M., Velemínský, P., Pleinerová I., Likovský, J. (2004): Mass Pit Graves from Knovíz Culture (Hostivice-Palouky, Czech Republic). – *Slovenská anthropológia*, [2003], 6: 19-25.
- Katina, S., Šefčáková, A., Velemínská, A., Brůžek, J., Velemínský, P. (2004): A Geometric Approach to cranial sexual dimorphism in fossil from Předmostí (Upper palaeolithic, Czech Republic). – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1-4): 133-144.
- Kuželka, V., Velemínský, P., Hanáková, H. (2004): Antropologická expertiza kosterních pozůstatků z Radovesic. – In: Budínský, P., Waldhauser, J. (eds.), *Druhé keltské*

- pohřebiště z Radovesic (okres Teplice) v severozápadních Čechách*, Archeologický výzkum v severních Čechách svazek 31, Regionální muzeum v Teplicích, pp. 34-42, Teplice.
- Svoboda, J. A., Van der Plicht, J., Vlček, E., Kuželka, V. (2004): New radiocarbon datings of human fossils from caves and rockshelters in Bohemia (Czech Republic). – *Anthropologie*, 42(2): 161-166.
- Šefčáková, A., Katina, Velemínská, A., Brůžek, J., Velemínský, P. (2004): Geometric Analysis of Sexual Dimorphism in Upper Palaeolithic Skulls from Předmostí (Czech Republic). – *Slovenská antropológia*, [2003], 6: 141-146.
- Velemínská, J., Brůžek, J., Velemínský, P., Šefčáková, A., Katina, S. (2004): The use of recently re-discovered glass plate photodocumentation of those human fossil finds from Předmostí u Přerova destroyed during World War II. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1-4): 129-132.
- Velemínská, J., Ptáčková, J., Macková, K., Šefčáková, A., Brůžek, J., Velemínský, P. (2004): Craniometrics Software: testing and potential applications for the graphical analysis of digitised images in clinical anthropology and osteology. – *Slovenská antropológia*, [2003], 6: 178-183.
- Velemínský, P. (2004): Antropologická analýza. – In: Zápotocká, M., Muška, M. (eds.), *Pohřeb na neolitickém sídlišti v Hrbovicích, okr. Ústí nad Labem: K počtě V. Podborského*, Ústav archeologie a muzeologie, FF Masarykovy univerzity, pp. 49-50, Brno.
- Velemínský, P., Kuželka, V., Hanáková, H. (2004): Demografie a antropologická charakteristika druhého keltského pohřebiště z Radovesic. In: Budínský, P., Waldhauser, J. (eds.): *Druhé keltské pohřebiště z Radovesic (okres Teplice) v severozápadních Čechách*, Archeologický výzkum v severních Čechách svazek 31, Regionální muzeum v Teplicích, pp. 57–65, Teplice.
- Zítková, P., Velemínský, P., Dobisíková, M., Likovský, J. (2004): The incidence of Harris lines in the non-adult Great-Moravian population (Czech Republic) with reference to social position. – *Časopis Národního muzea, řada přírodovědná*, 173(1-4): 145-156.

Knihovna Národního muzea

- Mašek, P., Turková, H. (2004): *Zámecké, hradní a palácové knihovny v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. K výstavě 50 let oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea 1954-2004.* – Národní muzeum, nečíslováno, Praha.
- Ryantová, M. (2004a): Knihovna sedlčanského děkana Ondřeje Diviše z počátku 17. století. – In: Radimská, J. (ed.), *K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven. „Čtenář a jeho knihovna“* (Opera romanica 4), s. 197 – 214, České Budějovice.
- Ryantová, M. (2004b): Marie Červinková-Riegrová jako spolupracovnice svého otce. – In: I. Navrátil (ed.), *F. L. Rieger a česká společnost 2. poloviny 19. století.* Sborník referátů z vědecké konference konané ve dnech 25. – 26. dubna 2003 v Semilech (Z Českého ráje a Podkrkonoší – supplementum 8), s. 158 – 165, Semily.
- Ryantová, M. (2004c): Čeněk Zíbrt jako ředitel Knihovny Národního muzea. – In: D. Blümlová (ed.), *Čeněk Zíbrt a kulturní historie. Studie a materiály*, Historia culturae II, Studia 1, s. 41 – 61, České Budějovice.
- Ryantová, M. (2004d): Ochrana před morem v českých zemích, Bavorsku, Sasku a Prusku ve světle patentů a úředních nařízení z let 1625 - 1720. – *Documenta Pragensia*, 20: 313 – 327.
- Ryantová, M. (2004e): Píseň o Nibelunzích a její svět. – *Dějiny a současnost*, 26 (4): 52 – 53.

České muzeum hudby

- Čížek, B. (2004a): *Hudební nástroje evropské hudební kultury.* – 2. vydání, Aventinum, 256 s., Praha.
- Čížek, B. (2004b): *Musikinstrumente.* – Verlag Dörfler GmbH., 256 s., Eggolsheim.
- Čížek, B., Paulová, E. (2004): *Člověk-nástroj-hudba.* – Národní muzeum a Hudební akademie múzických umění, Praha, 2CD ROM.
- Frei, J. (2004): *Hudba jako zkušenost, hudba jako útvar.* – *Hudební věda*, 41: 107-116.
- Maýrová, K. (2004a): *Hudební repertoár rokycanských rukopisů a tisků od druhé poloviny 16. do první třetiny 17. století.* – *Sborník Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech*, 16: 3 – 28, 131.
- Maýrová, K. (2004b): *Correspondence of Bohuslav Martinů in the Music History Department of the Moravian Museum in Brno.* – *Bohuslav Martinů Newsletter*, 4(1): 16 – 18.
- Maýrová, K. (2004c): *Z archivu Moravského zemského muzea. Korespondence Bohuslava Martinů. Část I.* – *Harmonie*, Září 2004: 24 – 25.

- Maýrová, K. (2004d): Z archivu Moravského zemského muzea. Korespondence Bohuslava Martinů. Část II. – *Harmonie*, Říjen 2004: 26 – 27.
- Mikuláš, J. (2004): Vinzenz Maschek (1755-1831). Život a dílo, *Miscellanea doctorandica I.* – In: *Sborník z mezinárodní doktorandské konference „Výzkumy doktorandů uměnovědných a uměnovýchovných oborů“ konané 15.4. 2004 v Uměleckém centru UP*, Univerzita Palackého v Olomouci, s. 91-94, Olomouc.
- Mojžíšová, O. (2004): Památník Bedřicha Smetany v Jabkenicích. – *Muzejní a vlastivědná práce*, 112 (4): 234-235.
- Paulová, E. (2004a): Dobrá pohoda české hudby, aneb Dra Desideria vidění a prorocství o hudbě. – *Rudolfinum Revue*, 4(1): 36-37.
- Paulová, E. (2004b): Hugo Boettinger s Českou filharmonií (Hugo Boettinger with the Czech Philharmonic. – *Rudolfinum Revue*, 4(2): 40-42.
- Panenska, J., Součková, T. (2004): Prodaná nevěsta na jevištích Prozatímního a Národního divadla 1866-2004. – Národní divadlo a Gallery, 215 s., Praha.

Náprstkovo muzeum

- Kandert, J. ed. (2004a): Jihomoravský venkov po socialismu. Filipovsko na konci devadesátých let 20. století. – Matfyzpress, 431 s. Praha.
- Kandert, J. ed. (2004b): Každodenní život vesničanů středního Slovenska v šedesátých až osmdesátých letech 20. století. – Karolinum, 258 s. Praha.
- Kandert, J. (2004c): Narys každodenního života obyvatel Filipovska. – In: Kandert, J. (ed.): *Jihomoravský venkov po socialismu. Filipovsko na konci devadesátých let 20. století.*, Matfyzpress, s. 283-306, Praha.
- Kraemerová, A. (2004): Japonské necuke. – *Art & Antiques*, 2004 (4): 42-43.
- Kraemerová A. (2004): Okimono – necuke, Sbíрка necuke – okimono Náprstkova muzea. – Národní muzeum, 100 s., Praha.
- Novák, V. (2004): Islámská vitra z Micherovy sbírky. Problematika publikace a interpretace primárních numismatických pramenů. – In: Budil, I., Charvát, P. (eds), *Orientalia Antiqua Nova, IV.* (sborník kolokvia), Fakulta humanitních studií ZČU v Plzni, vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 97-101 pp., Plzeň.
- Onderka, P. ed. (2004): Afrika: dvojnásobné jaro 2004. – Občanské sdružení Aegyptus, Společnost přátel Afriky a Městské muzeum, 124 s, Moravská Třebová.

- Pospíšilová, D. (2004): Cutters for Areca Nuts. Metalworks from the collection of the Náprstek Museum, Prague, Czech Republic. – *Annals of the Náprstek Museum*, 25:1-16.
- Secká, M., Todorovová, J. (2004): Prezentace fotografických materiálů E. St. Vráze z přelomu 19. a 20. st. ze sbírek Náprstkova muzea. – In: Krušínský, R. (ed.), *Problematika historických a vzácných knižních fondů Čech, Moravy a Slezska. Sborník z 12. odborné konference „Současné trendy ve zpřístupňování fondů“*, Olomouc 18.-19.11.2003, Sdružení knihoven ČR a Vědecká knihovna v Olomouci, s. 57-59, Brno.
- Suková, L., (2004): Funerary Cones in the Czech Republic. – *Annals of the Náprstek Museum*, 25: 91-98.
- Todorovová, J., Boussard, P.A., Šitler, J., Nožina, M., Fajfrová, J., Chitrabongs, Ch., Kroupa, J.K., Kučera, K., (2004): Siam Undiscovered. – velvyslanectví ČR v Bangkoku, Ústav mezinárodních vztahů v Praze, NpM, Ministerstvem kultury Thajského království, pp. 26-55, Bangkok.